

Bestemmingsplan Buitengebied



GEMEENTE
LOPPERSUM

V A S T G E S T E L D



BügelHajema

Plek voor ideeën

Bestemmingsplan Buitengebied

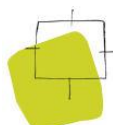
V A S T G E S T E L D

Inhoud

Toelichting en bijlagen
Regels en bijlagen
Verbeelding

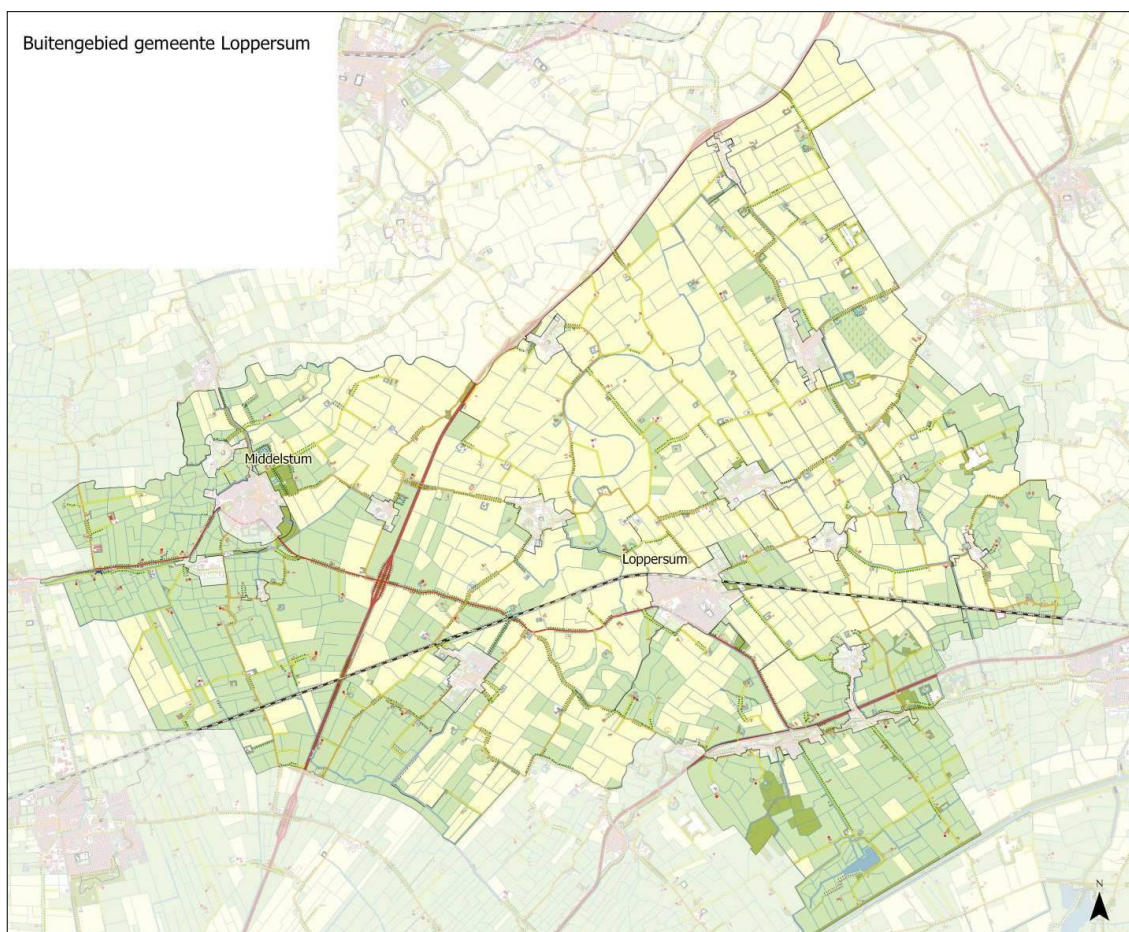
27 mei 2013

Projectnummer 135.00.01.26.00



Ideeën voor een plek

Overzichtskaart



Gemeente Loppersum, bron: Topografische Dienst

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
1.1	Aanleiding	9
1.2	Achtergrond	9
1.3	Leeswijzer	10
2	Bodem en water	13
2.1	Huidige situatie	13
2.2	Beleid	16
3	Cultuurhistorie, landschap en archeologie	23
3.1	Huidige situatie	23
3.2	Beleid	29
4	Natuur en ecologie	35
4.1	Huidige situatie	35
4.2	Beleid	37
5	Landbouw	41
5.1	Huidige situatie	41
5.2	Beleid	41
6	Recreatie	45
6.1	Huidige situatie	45
6.2	Beleid	45
7	Wonen en niet-agrarische bedrijvigheid	47
7.1	Huidige situatie	47
7.2	Beleid	48
8	Overige functies	51
8.1	Delfstoffen	51
8.2	Leidingen en telecommunicatie	51
8.3	Wegen	53
8.4	Windturbines	55
9	Milieuhygiëne	57
9.1	Algemeen	57
9.2	Landbouw	57
9.3	Geluid	59
9.4	Externe veiligheid	62
9.4.1	Inrichtingen	62
9.4.2	Vervoer van gevaarlijke stoffen	65
9.4.3	Buisleidingen	68

	9.4.4	Verantwoording	71
9.5		Bodem	71
9.6		Luchtkwaliteit	72
9.7		Duurzaamheid	73
9.8		PlanMER	74
10		Vertaling bijzondere thema's	77
10.1		Inleiding	77
10.2		Archeologie	77
10.3		Ecologie	79
10.4		Water	80
11		Planbeschrijving	83
11.1		Algemeen	83
11.2		Gebiedsgericht beleid en bestemmingen	83
11.3		Functiegerichte bestemmingen	85
	11.3.1	Agrarisch	85
	11.3.2	Niet-agrarische bedrijvigheid	87
	11.3.3	Wonen	88
	11.3.4	Recreatie	89
	11.3.5	Maatschappelijk	90
	11.3.6	Cultuur en Ontspanning	91
	11.3.7	Sport	91
	11.3.8	Infrastructuur	91
	11.3.9	Overige functies	92
	11.3.10	Algemene regelingen	93
12		Handhaving	95
13		Economische uitvoerbaarheid	97
14		Maatschappelijke uitvoerbaarheid	99

1.1

Aanleiding

Het voorliggend bestemmingsplan is de actualisatie van het bestemmingsplan Buitengebied uit 1996, inclusief de planherzieningen die in de periode tot nu hebben plaatsgevonden.

Aan het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied van de gemeente Loppersum liggen een aantal redenen ten grondslag.

In de eerste plaats is er de herzieningsplicht in verband met het overschrijden van de wettelijke looptijd. In de tweede plaats is er de noodzaak tot vernieuwen. De laatste jaren is een groot aantal beleidsdocumenten opgesteld of hernieuwd. Zowel het Rijk als de provincie is sinds 1996 met nieuw beleid gekomen, met in sommige gevallen verstrekkende gevolgen voor de ruimtelijke ordening. Daarnaast hebben zich verschillende ontwikkelingen voorgedaan die vragen om een aanpassing van het ruimtelijke beleid. Ten slotte worden nog diverse ontwikkelingen verwacht waar op moet worden geanticipeerd. Deze situatie maakt het er voor de plantoetsers niet eenvoudiger op om met het verouderde plan adequaat ruimtelijk beleid te voeren. Bovendien vraagt het vaak onnodig veel tijd om procedures te doorlopen om te kunnen voldoen aan wensen van burgers.

1.2

Achtergrond

Het bestemmingsplan Buitengebied vormt het kader voor de ruimtelijke ordening voor het landelijk gebied van de gemeente Loppersum. Het plan heeft tot doel om het gebruik en de inrichting van gronden en het oprichten van gebouwen en bouwwerken te reguleren met het oog op het bevorderen van een zo goed mogelijk gebruik van het landelijk gebied. Het bestemmingsplan vormt een stuk gemeentelijke regelgeving; het bindt zowel de burger als de overheid.

De Kadernota bestemmingsplan Buitengebied Loppersum (vastgesteld 27 september 2010) vormt de basis voor het voorliggend bestemmingsplan Buitengebied. Deze kadernota bevat een uitgewerkt ruimtelijk beleid dat expliciet is toegespitst op het buitengebied van de gemeente Loppersum. Dit beleid is voortgevloeid uit onder meer de reeds bestaande beleidsdocumenten op de verschillende overheidsniveaus en de trends en ontwikkelingen binnen de verschillende beleidsvelden.

Het voorliggend bestemmingsplan bevat de (juridische) uitwerking van deze gemeentelijke (beleids)uitgangspunten.

Dit betekent niet dat andere beleidsdocumenten buiten beschouwing zijn gelaten. In dit bestemmingsplan zijn tevens relevante aspecten uit (recentere) beleidsdocumenten meegenomen waaronder de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR, maart 2012), de Structuurvisie Loppersum 2012-2020 (februari 2012) en beleidsplan Recreatie en Toerisme 'Loppersum in de schijnwerpers' (januari 2012).

1.3

Leeswijzer

In het eerste deel van de toelichting (de hoofdstukken 2 tot en met 9, onderdeel A) wordt beschreven hoe het plangebied is ontstaan, hoe het er vandaag de dag uitziet en welk ruimtelijk beleid van toepassing is. Gekozen is voor een thematische invalshoek. Per thema zijn achtereenvolgens de bestaande situatie en het beleid weergegeven. De thema's hebben betrekking op zowel de fysische als de functionele situatie.

Bij de thematische beschrijving is veelal gebruikgemaakt van bestaande bronnen. Bij de beleidsbeschrijvingen is uitgegaan van het meest recente beleid van de verschillende overheden.

In deel B van de toelichting staat het bestemmingsplanbeleid centraal, grotendeels voortvloeiend uit het gestelde in deel A. Deel B bevat een beschrijving van de wijze waarop de gemeente Loppersum het bestemmingsplanbeleid in concrete regels heeft vertaald.

A F y s i s c h e e n f u n c t i o n e l e s i t u a t i e p l a n g e b i e d

B o d e m e n w a t e r

2

De bodemkundige en waterhuishoudkundige situatie zijn in belangrijke mate bepalend voor het karakter van een gebied. De abiotische kenmerken hebben allereerst invloed op de natuurlijke vegetatie die ergens voorkomt. Verder heeft de mens als gevolg van de abiotische kenmerken een gebied op verschillende manieren in gebruik genomen. Hierdoor is een bepaald landschap ontstaan.

De abiotische kenmerken van een gebied zijn inmiddels ook in belangrijke mate beïnvloed door de mens. Via bemesting beïnvloedt de mens bijvoorbeeld de vruchtbaarheid van de bodem en dit heeft weer invloed op de kwaliteit van het grondwater. De kwantiteit van het grondwater wordt bijvoorbeeld beïnvloed door grondwaterwinning en ontwatering.

In dit hoofdstuk wordt de huidige bodemkundige en waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beschreven.

2.1

Huidige situatie

Bodem

Geologische ontstaansgeschiedenis en geomorfologie

Het landschap is in grove lijnen gevormd in het holoceen, de periode na de ijstijden. Na de ijstijden steeg de zeespiegel als gevolg van het smelten van het landijs en begon veengroei op te treden. Deze veengroei breidde zich langzaam uit over de hogere gronden. Bij een stijging van de zeespiegel werd het veenpakket overspoeld door zeewater. Op het veen werden zand- en kleilagen afgezet en ontstonden kwelderwallen. Deze kwelderwallen zijn heden ten dage nog herkenbaar aanwezig in het landschap.

Door een terugtrekkende zee kon de veengroei zich in meer zuidelijke richting over de gevormde kleilaag herstellen. In het plangebied gebeurde dit echter niet en is een oud kwelderlandschap gevormd.

Een ander herkenbaar gebied in het plangebied is de fivelboezem. Vroeger stroomde de Fivel door het plangebied. Deze rivier ontsprong in het zuidelijk gelegen veenland en mondde, via onder meer Wittewierum en Ten Post, uit in de Fivelboezem (en uiteindelijk in de Waddenzee).

Aan de zuidkant van deze boezem zette de zee een brede kwelderwal af waarop de dorpen Loppersum, Eenum, Leermens en Godlinze liggen. Vanaf ongeveer 1100 begon de Fivelboezem te verzanden en werd land gewonnen. Ook de rivier zelf begon te verzanden. In het gebied Wittewierum-Winneweer-

Loppersum is het reliëf van de Fivel nog op een aantal plaatsen herkenbaar aanwezig in het landschap.



Reliëf van de Fivelboezem

Bodemtypen

Het plangebied wordt getypeerd als een zeekleigebied. Desalniettemin bevinden zich in de gemeente verschillende bodemtypen.

De bodem in het noorden van het plangebied kenmerkt zich door de aanwezigheid van kalkrijke poldervaaggronden. Deze gronden variëren van lichte zavel tot zware klei.

Ten zuiden van de lijn Zeerijp-Godlinze komen kalkarme poldervaaggronden voor, die zijn gevormd onder invloed van zuur veenwater. Ook deze gronden variëren van lichte zavel tot zware klei.

Bij Westerwijdwerd en Middelstum (westelijk deel gemeente) en ten zuiden van het Damsterdiep liggen de zogenaamde knippoldervaaggronden. Deze gronden bestaan uit kalkarme, zware klei.

In zuidelijke richting neemt de hoogte van het gebied geleidelijk af. Het laagste punt, in de Hoeksmeersterpolder, ligt ruim 1,5 meter beneden N.A.P. Op deze locatie ligt de onderliggende veengrond aan de oppervlakte.

Als gevolg van de aardgaswinning bij Slochteren daalt de bodem in grote delen van de provincie Groningen. Deze daling is het grootst rondom Loppersum en heeft onder meer gevolgen voor de waterhuishouding in het gebied.

Waterhuishouding

Oppervlaktewater

De gemeente Loppersum maakt deel uit van het beheergebied van het Waterschap Noorderzijlvest.

Het plangebied ligt in het internationale stroomgebied van de Eems en de Rijn. De Fivelboezem ligt in het stroomgebied van de Eems, het overige deel van de gemeente ligt in dat van de Rijn.

De natuurlijke afstroming in het gebied loopt van zuid naar noord. De afwatering vindt plaats op de Eems en het Lauwersmeer. Deze afwatering is gekoppeld aan twee deelstroomgebieden, te weten het watersysteem Reitdiep en het watersysteem Fivelingoboezem.

Het watersysteem Reitdiep betreft globaal het deel van de gemeente ten westen van de N46. Het water stroomt in westelijke richting af naar het Boterdiep (1,16 meter -N.A.P.). In dit gebied liggen enkele bemalen polders. Door middel van enkele poldergemalen wordt het water uiteindelijk via het Boterdiep afgevoerd richting gemaal Den Deel. Via het Reitdiep komt het water vervolgens in het Lauwersmeer terecht.

Het watersysteem Fivelingoboezem betreft globaal het deel van de gemeente ten oosten van de N46. Het water in dit gebied stroomt hoofdzakelijk af richting het zuidelijk gelegen Damsterdiep (1,33 meter -N.A.P.). Het gebied ten westen van de lijn Garsthuizen-Loppersum-Wirdum wordt bemalen. Met behulp van een aantal gemalen wordt het water uiteindelijk op het Damsterdiep geloosd. Het gebied ten oosten van de lijn is vrij afwaterend op het Damsterdiep.

De belangrijkste waterlopen in het plangebied zijn het Damsterdiep, het Boterdiep en de aanwezige maren. Enkele maren zijn ontstaan als getijdengeulen, zoals de Startenhuistermaar en de Godlinzermaar. Diverse gegraven watergangen worden echter ook als 'maar' bestempeld, waaronder de Garsthuizermaar, de Westwijtwerdermaar en de Stedumermaar.

Grondwater

De ondergrond in het plangebied is globaal opgebouwd uit een aantal watervoerende en slecht doorlatende lagen.

De oppervlakkige lagen in het plangebied bestaan hoofdzakelijk uit zavel en klei. Deze grondsoorten worden getypeerd als slecht waterdoorlatend. Onder deze oppervlakkige bodemlagen ligt een kleilaag die naar het noorden van de gemeente toe dikker wordt. Door het vorengenoemde probleem van slechte waterdoorlatendheid, is nauwelijks sprake van een ondiep watervoerend pakket.

Het kleipakket ligt vrijwel direct op een potkleilaag die ook zeer slecht waterdoorlatend is. Onder de potklei ligt het diepe watervoerende pakket. Het diepe grondwater in het plangebied is brak en zout van aard.



Godlinzemaal

2.2

Beleid

EUROPA

Europese Kaderrichtlijn Water

Met het oog op het bereiken van een goede waterkwaliteit is sinds eind 2000 de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. Deze richtlijn moet er voor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is. De uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn Water vraagt inspanningen van verschillende partijen op internationaal, nationaal en regionaal niveau.

In Nederland is de Europese Kaderrichtlijn Water in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten vertaald. Belangrijk uitvloeisel is het opstellen van 'stroomgebiedbeheersplannen', waarin staat omschreven op welke wijze de waterkwaliteit in het betreffende stroomgebied kan worden verbeterd.

In 2015 moet de nagestreefde ecologische en chemische toestand van het oppervlakte- en grondwater in de stroomgebieden zijn bereikt.

RIJK

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden.

In de SVIR geeft het Rijk haar visie aan op de ruimtelijke- en mobiliteitsopgaven voor Nederland richting 2040. Dit betreft een nieuw, integraal kader dat de basis vormt voor bestaand en nieuw rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

Voor de periode tot 2028 zijn de ambities van het Rijk in drie rijksdoelen uitgewerkt:

- vergroten van de concurrentiekracht door versterking van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- verbeteren van de bereikbaarheid;
- zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Wat betreft het aspect water wordt ingezet op kwaliteit waarbij (minimaal) wordt voldaan aan de (internationaal) geldende norm(en) uit de Europese Kaderrichtlijn Water en andere Europese richtlijnen met kwaliteitseisen. De bescherming en verbetering van de waterkwaliteit ligt bij het Rijk (rijkswateren) en de waterschappen (regionale wateren).

Het beheer van het watersysteem is gericht op het meebewegen met natuurlijke processen waar het kan en het bieden van weerstand waar het moet.

Waterveiligheid en de beschikbaarheid van voldoende zoet water (duurzame zoetwaterwinning) zijn streepunten uit het rijksbeleid. Naast preventie als primaire pijler bij de bescherming tegen overstromingen, is het waterveiligheidsbeleid ook gericht op het beperken van de gevolgen van een overstroming door keuzes in de ruimtelijke planning en het op orde krijgen en houden van de rampenbeheersing (meerlaagse veiligheid).

Deze aspecten stellen eisen aan ruimtelijke ontwikkelingen (onder andere klimaatbestendige stedelijke (her)ontwikkeling).

Wat betreft het aspect bodem wordt eveneens ingezet op het verbeteren en borging van de milieukwaliteit, waarbij dient te worden voldaan aan de (internationaal) geldende normen (onder andere uit het Besluit bodemkwaliteit).

Nationaal Waterplan

In 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld, waarin het waterbeleid voor de periode 2009-2015 is opgenomen (opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding). Duurzaam waterbeheer is het algemene beleidsuitgangspunt in dit plan.

In het landelijke beleidsdocument worden maatregelen beschreven die tot doel hebben de veiligheid en leefbaarheid in Nederland te waarborgen (waaronder bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water). Ook is een uitgangspunt het benutten van de kansen die het water biedt, onder meer met betrekking tot het gebruik.

Waterbeleid 21e eeuw

Het rapport Waterbeleid 21e eeuw bevat een advies betreffende de wenselijke aanpassingen in de waterhuishouding van Nederland. Het beleidsdocument is ontwikkeld met het oog op het voorkomen van toekomstig wateroverlast.

Het hoofduitgangspunt van dit beleid is het bieden van meer ruimte voor water; water als ordenend principe. Hierbij wordt de trits 'vasthouden-bergen-afvoeren' als leidraad gehanteerd.

Water wordt niet meer zo snel mogelijk afgevoerd, maar geprobeerd wordt dit water zo lang mogelijk, ter plaatse, vast te houden. Is vasthouden niet meer mogelijk, dan vindt berging plaats in gebieden die daarvoor zijn uitgekozen. Pas als het niet anders kan, wordt het water afgevoerd.

PROVINCIE

Provinciaal Omgevingsplan en Omgevingsverordening

Op 17 juni 2009 heeft de provincie Groningen het Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013 vastgesteld, waarin het provinciaal beleid is verwoord. Daarnaast is de provinciale Omgevingsverordening van kracht (vastgesteld 27 april 2010, laatste wijziging maart 2011).

De provincie Groningen streeft naar een schone, gezonde en veilige leefomgeving met voldoende schoon water. Het beleid is gericht op het creëren van een duurzaam watersysteem met een efficiënt beheer. Het herstel van het natuurlijke karakter van de waterhuishouding staat hierbij voorop. Bij ruimtelijke ontwikkelingen worden mogelijkheden geschapen voor het vasthouden en bergen van water.

Het Groninger grondgebied is, ten aanzien van de waterhuishouding, verdeeld in gebruiksfuncties. Het plangebied heeft de gebruiksfunctie 'landbouw' en de gebruiksfunctie 'natuur inclusief bos'. In het zuidoostelijk deel van de gemeente is een klein gebied waar deze functies zijn gecombineerd.

In gebieden waar het agrarisch gebruik richtinggevend is, wordt het waterbeheer gericht op de landbouw en zijn de normdoelstellingen van de functie landbouw van toepassing. Het grond- en oppervlaktewaterregime is zodanig, dat de vochttoestand van de bodem optimaal is voor het gewenste agrarisch gebruik.

In gebieden waar het agrarisch gebruik en de natuur beide richtinggevend en met elkaar verweven zijn, worden de normdoelstellingen van zowel de functie landbouw als de functie natuur toegepast. Wijziging van de bestaande waterhuishouding is daar niet toegestaan, tenzij de belangen van zowel landbouw als natuur zich daar niet tegen verzetten. Verlaging van het oppervlaktewaterpeil ter compensatie van maaiveldval is toegestaan, mits dat past binnen de normen van de functie landbouw.

In gebieden waar natuur richtinggevend is, wordt het waterbeheer afgestemd op het realiseren van de gewenste natuurdoelen en gelden de normdoelstellingen van de functie natuur. Hier worden pas verhoogde waterpeilen ingesteld als waterhuishoudkundig beheerbare eenheden zijn verworven, of als met de eigenaren en/of gebruikers overeenstemming is bereikt over de peilverhoging. In bosgebied kan de waterhuishouding, waar de hoofdfunctie dat toelaat, eveneens worden gericht op behoud en ontwikkeling van natuurwaarden.

Daarnaast zijn in het plangebied een aantal waterlopen aangemerkt als karakteristieke waterloop. De doelstelling is gericht op het behoud van het natuurlijke beloop van de watergang (dat essentieel is voor het karakter van het landschap) en de ontwikkeling van een natuurlijke oeverbegroeiing.

Waterbeheerplan

In het Waterbeheerplan 2010-2015 staat het waterbeleid van Waterschap Noorderzijlvest beschreven. In hoofdzaak richt het beleid zich op een veilig en duurzaam waterbeheer.

Het waterschap maakt in zijn beheergebied onderscheid in verschillende (water)functies (aangesloten bij het Provinciaal Omgevingsplan) met verschillende doelstellingen. In het navolgende worden de functies en doelstellingen behandeld die aanwezig zijn in het plangebied.

Landbouw

Deze functie is toegekend aan vrijwel het gehele plangebied. Voor dit gebied geldt als doelstelling dat het grond- en oppervlaktewaterregime zodanig is dat de vochttoestand van de bodem optimaal is voor het gewenste agrarisch gebruik.

Landbouw en natuur

Een klein deel in het zuidoosten van het plangebied is aangemerkt als een verwevingsgebied waarbij de doelstelling van de functie landbouw en de doelstelling van de functie natuur en bos nevensgeschikt zijn.

Natuur en bos

In het plangebied liggen verspreid enkele kleinschalige natuurgebieden die de functie natuur en bos hebben. Het grond- en oppervlaktewaterregime in deze gebieden (waterstanden en -kwaliteit) is zodanig dat wordt voldaan aan de eisen van de verschillende natuurdoeltypen zoals aangegeven op de Natuurdoeltypenkaart van de provincie Groningen.

Waterloop met landschapswaarde

Deze functie is toegekend aan karakteristieke waterlopen binnen de gemeentegrenzen. Hierbij staan het behoud van het natuurlijk beloop van de waterloop (essentieel voor het karakter van het landschap) en de ontwikkeling van natuurlijke oeverbegroeiing voorop.

Vaarweg

De grote waterwegen in het plangebied hebben de functie van vaarweg; zij hebben een zodanige afmeting dat ze zonder problemen veilig kunnen worden bevaren.

Notitie Stedelijk Water

In de Notitie Stedelijk Water (juni, 2006) zijn richtlijnen opgesteld voor watersystemen in bebouwd en te bebouwen gebied.

In de stedelijke wateropgave wordt bepaald of een watersysteem op orde is of niet. De definitie van de stedelijke wateropgave is als volgt: 'Het totaal van maatregelen die getroffen moeten worden om wateroverlast in bebouwd gebied te voorkomen. Maatregelen hebben betrekking op zowel achterstanden in de bestaande situatie, als toekomstige knelpunten als gevolg van klimaatverandering'.

In de watertoets dient vervolgens de invloed van een ruimtelijke ontwikkeling (bijvoorbeeld een uitbreiding of herstructurering) op het watersysteem te worden uitgewerkt. Vaak zijn in dit kader compenserende en/of mitigerende maatregelen aan het watersysteem noodzakelijk. Een veelvoorkomende maatregel is de compensatie van waterberging door een toename van het verhard oppervlak.

Overig

Het waterschap heeft een aantal regionale waterkeringen in beheer. Dit betreft waterkeringen die door de provincie als zodanig zijn aangewezen. Deze keringen zijn van belang voor het bieden van veiligheid van het achterliggende gebied. Binnen het plangebied zijn een aantal van deze regionale waterkeringen aanwezig. Het betreft (hoofd)watergangen en omliggende gronden (de zogenoemde boezemkaden). Deze watergangen en gronden hebben in dit bestemmingsplan een beschermende regeling gekregen.

Ten slotte ligt in het plangebied, ter hoogte van Oosterwiltwerd, een persleiding van het waterschap. Deze leiding wordt gebruikt om grote hoeveelheden afvalwater te transporteren naar de zuiveringsinstallatie. Persleidingen behoeven geen nadere planologische regeling in bestemmingsplannen.

GEMEENTE

Waterplan

In juli 2007 is het Waterplan Loppersum opgesteld. Met dit waterplan beogen de gemeente Loppersum en het Waterschap Noorderzijlvest het thema water op een goede manier in te passen in de ruimtelijke ordening.

Doel van dit plan is het realiseren van een duurzaam watersysteem waarvan eenieder op zijn of haar eigen manier kan gebruikmaken en genieten.

In het landelijk gebied van de gemeente Loppersum geldt de doelstelling van het verbeteren van de waterkwaliteit en ecologie. Hierbij wordt ingezet op een gedifferentieerd onderhoud en het aanleggen van meer natuurvriendelijke oevers. Natuurvriendelijke oevers vragen echter om een ander beheer en onderhoud dan de huidige harde oevers. Door de inrichting en het onderhoud zal een andere beeldkwaliteit ontstaan. Zodoende dient het beheer en onderhoud te worden afgestemd op de gewenste beeldkwaliteiten.

Ook het verminderen van de frequenties van riooloverstorten die lozen op oppervlaktewater is een belangrijke doelstelling in het waterbeheer (lozingen van rioolwater op oppervlaktewater als gevolg van te hoge belasting op het riool door bijvoorbeeld regenval). De vervuilingen worden op deze manier beperkt.

Het waterplan gaat ten slotte in op de beleving en recreatiemogelijkheden van het water. Ontwikkelingen die hierbij een rol spelen, zijn:

- het versterken van en toewerken naar een veilig belevingswater in de woon- en werkomgeving;
- het kenbaar maken van en inspelen op cultuurhistorische aspecten (onder meer de maren in het gebied);

- waar gewenst en mogelijk natuurvriendelijke oevers realiseren. Het beheer en onderhoud dient hierbij te worden afgestemd met het waterschap;
- het verder uitbouwen van waterrecreatie en -toerisme (zowel pleziervaart als kleine waterrecreatie);
- bij nieuwe projecten bekijken hoe de belevingswaarde moet worden ingevuld.

Cultuurhistorie, landschap en archeologie

3

3.1

Huidige situatie

Het plangebied heeft op hoofdlijnen na de ijstijden zijn landschappelijke vorm gekregen. Het zijn echter de mensen die het landschap hebben bewerkt tot wat het nu is; een hoofdzakelijk agrarisch cultuurlandschap dat een schat aan cultuurhistorische en archeologische waarden herbergt.

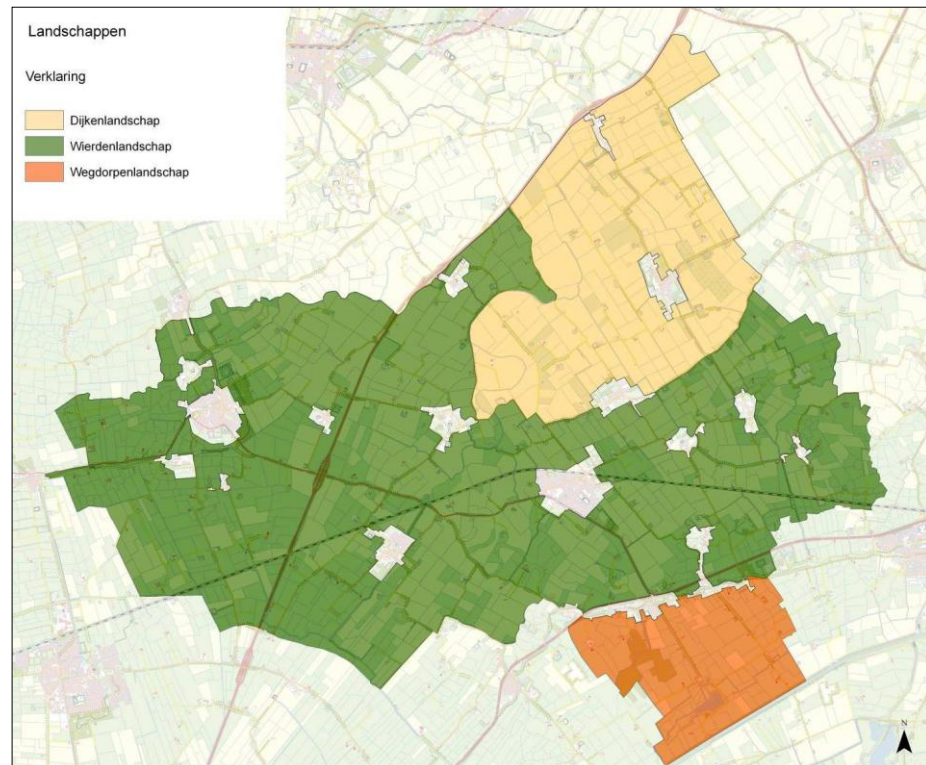
De ontwikkeling van het huidige landschap vindt haar basis in de bodem, de waterhuishouding, de natuurlijke vegetatie en de invloed die de mens in de loop van de tijd hierop heeft gehad. Door verschillen in reliëf, waterhuishouding en vruchtbaarheidstoestand van de bodem, heeft de mens het gebied op verschillende manieren in gebruik genomen. Hierdoor zijn verschillende landschapstypen te onderscheiden met eigen cultuurhistorische, visuele en functionele kenmerken.

Landschap en cultuurhistorie

In het plangebied zijn drie landschapstypen te onderscheiden, te weten:

- wierdenlandschap;
- dijkenlandschap;
- wegdorpenlandschap.

Deze landschapstypen hebben elk hun eigen kenmerken. In het navolgende wordt een nadere beschrijving van de landschapstypen en de aanwezige cultuurhistorische elementen gegeven.



Wierdenlandschap

Het overgrote deel van het plangebied is aangemerkt als wierdenlandschap. De voornaamste kenmerken van dit landschapstype zijn de wierden (opgehoogde stukken land) en de grote mate van openheid. Deze openheid is aanwezig, omdat beplanting vrijwel ontbreekt.

In de nabijheid van Loppersum zijn veel wierden afgegraven vanwege de vruchtbare grond waaruit zij bestaan. Voorbeelden hiervan zijn Sixum, Merum, Enzelens en Eekwerd (Bolhuis). Aan andere wierden is te herkennen dat in het begin van de twintigste eeuw de afgraving werd gestopt, zoals in Eenum, Westermenden en Wirdum.

Binnen het wierdenlandschap komen twee karakteristieke vormen van verkaveling voor, namelijk de onregelmatige blokverkaveling (ten zuidoosten van Oosterwijkwerd) en de radiale verkaveling (bij Toornwerd). Ook ten westen van Middelstum komen karakteristieke verkavelingen voor.

De onregelmatige blokvormige verkaveling is ontstaan doordat sloten en krekken werden gebruikt voor de afvoer van het overtollige water. Veel van deze natuurlijke waterlopen zijn in het verkavelingspatroon opgenomen.

Overige karakteristieke elementen van een wierdenlandschap zijn de kronkelende maren (natuurlijke waterlopen), de oude (vaak beplante) verbindingswegen tussen de dorpen en een onregelmatige verkavelingsstructuur.

Verspreid door het landschap liggen waardevolle (landschaps)elementen, zoals kleine wierden, borgen (kleine kastelen) en kloosterterreinen.



Verkavelingspatroon wierdenlandschap (bron: Google Maps)

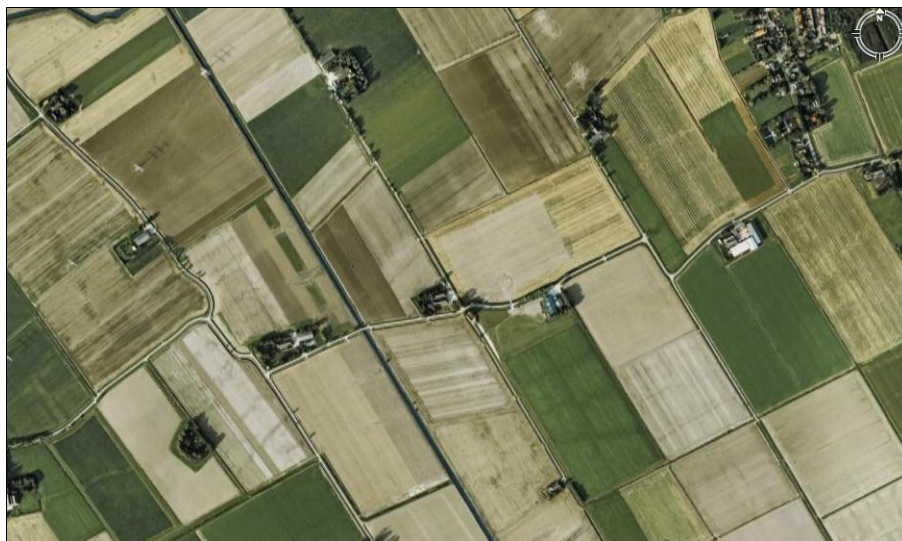
Samengevat herbergt het wierdenlandschap in de gemeente Loppersum de volgende kernwaarden:

- grote mate van openheid;
- beplanting nagenoeg uitsluitend op en om erven;
- ten zuiden van de lijn Middelstum-Stedum:
 - lopen de wegen noord-zuid. Deze wegen bevinden zich op regelmatige afstand van elkaar;
 - liggen de agrarische gebouwen aan doorgaande wegen. Solitaire bebouwing komt nauwelijks voor;
 - staat de verkavelingsrichting loodrecht op de wegen;
 - is het gebied vooral in gebruik als grasland;
- ten westen van Middelstum bevinden zich nog oorspronkelijke verkavelingen;
- ten noorden van de lijn Middelstum-Stedum:
 - komen deels onregelmatige blokverkaveling en deels regelmatige verkaveling voor;
 - is het gebied vooral in gebruik als akkerland;
 - is de bebouwing gekoppeld aan het onregelmatige landschapspatroon;
- ten oosten van Loppersum:
 - wordt rond de dorpen een gaaf bewaard gebleven verkavelingspatroon aangetroffen;
 - komt in beperkte mate lintbebouwing voor;
 - is de bebouwing veelal gekoppeld aan de wierden;
 - is het gebied deels in gebruik als grasland en deels in gebruik als akkerland;
- cultuurhistorisch waardevolle waterlopen (maren) of restanten daarvan;
- voormalige borgterreinen;
- reliëf in de vorm van wierden en kwelderwallen en kreekruggen.

Dijkenlandschap

Het dijkenlandschap is aanwezig in het noordelijke deel van het plangebied. Net als het wierdenlandschap kenmerkt het dijkenlandschap zich door zijn openheid. Hierbij springen de grootschalige percelen in het oog. Enkele van de dijken zijn vandaag de dag nog in het landschap zichtbaar en vormen cultuurhistorisch en landschappelijk waardevolle overblijfselen van de vroegere strijd tegen het water. De meeste van deze dijken liggen onder bestaande wegen en zijn niet (meer) als zodanig te herkennen. Andere dijken zijn niet of gedeeltelijk te herkennen (bijvoorbeeld aan het verschil in perceelstructuur aan beide zijden van de (voormalige) dijk). Waar de dijken (gedeeltelijk) zijn afgegraven, wordt de structuur gedomineerd door bewoningsreeksen die achter de oorspronkelijke dijk en evenwijdig daaraan zijn gelegen, zonder dat dit in het veld in het reliëf waarneembaar is.

Het dijkenlandschap bestaat voor het overgrote deel uit grootschalige tot zeer grootschalige open gebieden. Plaatselijk komen langs (voormalige) dijken reeksen puntsgewijze verdichtingen voor in de vorm van boerderijen met erfbeplantingen of boomgaarden. Lijnvormige verdichtingen (in de vorm van beplantingen) komen langs de randen van het gebied voor. Het landschap kent een vlakke ligging en bestaat hoofdzakelijk uit grote akkerbouwpercelen.



Verkavelingspatroon dijkenlandschap (bron: Google Maps)

Samengevat herbergt het dijkenlandschap in de gemeente Loppersum de volgende kernwaarden:

- restanten van de Fivel zijn herkenbaar aan reliëf en verkavelingspatroon. Dit geldt met name voor het gebied tussen Winneweer en Westermenden;
- agrarische bebouwing is grotendeels gekoppeld aan dijken of dijkrestanten, maar ligt daarbij hoofdzakelijk vrij in het landschap;
- grote mate van openheid;

- beplanting voornamelijk op en om agrarische erven;
- overwegend rechtlijnige en grootschalige verkaveling;
- oorspronkelijke verkaveling tussen Westeremden en Winneweer;
- gebied voornamelijk in gebruik als akkerland;
- cultuurhistorisch waardevolle waterlopen (maren) of restanten daarvan;
- reliëf in de vorm van dijken (of restanten daarvan), wierden en het Fiveldal;
- aanwezigheid van aspecten als kolken en monumentale boerderijerven.



Ligging oudste dijktracé: Lopsterweg-Tolweg-Godlinzerweg
(bron: Google Maps)

Wegdorpenlandschap

Het gebied tussen het Eemskanaal en het Damsterdiep maakt deel uit van het wegdorpenlandschap (een klein gedeelte in het zuidelijke deel van het plangebied).

Dit landschapstype kenmerkt zich door openheid en een van noord naar zuid georiënteerd wegenpatroon. Bebouwing is in dit gebied aanwezig in de vorm van lintbebouwing. Dit is vooral te zien langs de zuidzijde van het Damsterdiep (kern Garrelsweer). In het overige deel van het gebied is hoofdzakelijk verspreid liggende bebouwing aanwezig. Dit soort bebouwing zorgt samen met het regelmatige wegenpatroon voor de aanwezige openheid. Door het regelmatige patroon van de wegen en weinig verdichting in de openheid is het landschap overzichtelijk.



Verkavelingspatroon wegdorpenlandschap (bron: Google Maps)

Samengevat herbergt het wegdorpenlandschap in de gemeente Loppersum de volgende kernwaarden:

- het gebied is overwegend in gebruik als grasland;
- grote mate van openheid;
- het Damsterdiep kent deels nog een natuurlijk, kronkelend beloop;
- er bestaat een sterke relatie tussen het Damsterdiep en de aanliggende bebouwing;
- afwisseling tussen grootschalige en kleinschalige elementen langs het Damsterdiep;
- beplanting accentueert het lijnvormige karakter van het Damsterdiep;
- cultuurhistorisch waardevolle waterlopen (maren) of restanten daarvan;
- natuurwaarden met name rond het Hoeksmeer.

Cultuurhistorische elementen

Naast de borgen (waaronder Rusthoven en Ewsum) en karakteristieke boerderijen, is binnen de gemeentegrenzen ook andere, kenmerkende cultuurhistorische bebouwing aanwezig.

Zo zijn in het plangebied nog een aantal historische molens aanwezig:

- watermolen De Meervogel (Garrelsweer);
- poldermolen Kloostermolen (Garrelsweer);
- korenmolen De Hoop (Garsthuizen);
- poldermolen De Palen (Westerwijtwerd).

Veelal zijn deze cultuurhistorische gebouwen van een dusdanige waarde (vanuit onder meer historisch of architectonisch oogpunt) dat behoud en bescherming van de uiterlijke karakteristiek voorop staan. Voor de molens reikt deze bescherming zelfs nog verder dan de bebouwing. Op de gronden rondom de molen, de zogenoemde molenbiotop, gelden namelijk regels ter waarborging van de windvang. In paragraaf 11.3.5. wordt hier nader op ingegaan.

Ook liggen in de gemeente Loppersum een aantal dorpen die vanwege hun historische waarde zijn aangewezen als ‘beschermde dorpsgezichten’, te weten: Middelstum, Stedum, Loppersum, Westeremden en Huizinge. Deze (wierden)dorpen maken geen deel uit van het onderhavig plangebied, maar zijn wel onlosmakelijk verbonden met hun omgeving.

Archeologie

De gemeente Loppersum herbergt een keur aan archeologische waarden.

Binnen de gemeentegrenzen zijn een aantal archeologische terreinen aanwezig die een zekere bescherming genieten; van wettelijk beschermde terreinen met reeds bekende vondsten tot gronden waar een hoge verwachting aanwezig is op de vondst van archeologische resten (gebieden waar met het oog op (de historie van) de omgeving, archeologische vondsten zijn te verwachten).

Ook wierden, historische boerderijplaatsen en pastorieën worden onder de archeologisch waardevolle terreinen geschaard vanwege de grote trefkans op oude bewoningssporen.

3.2

Beleid

Landschap en cultuurhistorie

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

RIJK

Uit de SVIR blijkt dat het bieden van ruimte voor het behoud en de versterking van (inter)nationale unieke cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteiten als nationaal belang wordt gezien. De landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten geven namelijk identiteit aan een gebied.

Provinciaal Omgevingsplan en Omgevingsverordening

PROVINCIE

Het versterken van het eigen karakter van de provincie Groningen is het centrale uitgangspunt van het provinciaal beleid.

Gestreefd dient te worden naar een goed ingericht en verzorgd landschap, met duurzaam behoud van de kernkarakteristieken van de verschillende landschapstypen. Hierbij wordt ingezet op:

- behoud en versterking van het karakter, de diversiteit en de belevingswaarde van het landschap;
- behoud en versterking van de cultuurhistorische, ecologische, archeologische en aardkundige waarden van het landschap;
- toevoegen van kwaliteit aan het landschap bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Aan de hand van onder meer kernkarakteristieken is de provincie onderverdeeld in 11 gebieden met elk hun eigen landschapstypen en karakteristieken.

Het buitengebied van de gemeente Loppersum valt in het deelgebied ‘Hogeland-Lauwersland-Fivelboezem’.

De in het plangebied aanwezige kernkarakteristieken, die een zekere bescherming genieten, zijn:

- wierden en bijbehorende zone;
- landschap met herkenbare, onregelmatige blokverkaveling;
- waterloop met samenhangende laagte;
- karakteristieke waterlopen.

Ter behoud van deze karakteristieke (landschappelijke) waarden zijn in het voorliggend bestemmingsplan de specifieke regelingen, zoals benoemd in de Omgevingsverordening, integraal opgenomen.

De provincie Groningen beschouwt duisternis en stilte eveneens als een belangrijke kernkarakteristiek van de provincie. Lichtuitstoot en lawaai verstoren het dag- en nachtritme, de oriëntatie en de rust van dieren en tasten de beleevingswaarde van duisternis en stilte voor de mens aan. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient hiermee rekening te worden gehouden. Verstoring van deze aspecten dient zoveel mogelijk tegen te worden gegaan.

GEMEENTE

Structuurvisie Loppersum 2012-2020

In de structuurvisie die voor de gemeente Loppersum is opgesteld, wordt vastgehouden aan de uitgangspunten uit de Kadernota. Met het oog op het landschappelijk en cultuurhistorisch aspect is het behoud en de bescherming van het waardevolle (cultuur)landschap van belang. Het betreft hierbij de verschillende landschapstypen met de daarbij behorende, kenmerkende, landschapselementen.

Daarnaast wordt in de structuurvisie verwezen naar de aanwezige cultuurhistorische bebouwing (onder andere molens en grote boerderijen die herinneren aan de bloeiperiode van de akkerbouw) en de noodzaak tot bescherming hiervan (onder meer de aanwijzing van monumenten).

Ten aanzien hiervan wordt opgemerkt dat door de gemeente een inventarisatie van de karakteristieke bebouwing wordt uitgevoerd. De uitkomsten hiervan worden verankerd in een facetbestemmingsplan. In het voorliggende bestemmingsplan is voor deze panden geen specifieke regeling opgenomen.

Identiteitsvisie Damsterdiep

De provincie Groningen heeft in samenwerking met de gemeenten Delfzijl, Appingedam, Loppersum en Ten Boer en het Waterschap Noorderzijlvest in 2004 de Identiteitsvisie Damsterdiep afgerond.

De visie gaat in op de kwaliteiten van het landschap rond het Damsterdiep en mogelijke projecten die kunnen bijdragen aan het verbeteren van deze kwaliteiten. Een voorbeeld van een dergelijk project is het regioproject Stadsweg, waarin recreatieve ontwikkelingen als mogelijkheid worden gezien om de oude handelsroute Stadsweg (tracé Groningen-Oterdum) terug te brengen in het landschap.

In de omgeving van het Damsterdiep is ruimte voor het ontwikkelen van 'nieuwe landgoederen'. Met name in het gebied tussen de N360 en het Damsterdiep is ruimte voor de ontwikkeling van nieuwe buitenplaatsen. Hierbij kunnen meerdere functies op één plaats worden gerealiseerd.

Verspreid over de Damsterdiepzone liggen een aantal verlaten bedrijfsterreinen, bijvoorbeeld voormalige steenfabrieken. Een groot deel van deze terreinen ligt op strategisch belangrijke plaatsen. De herontwikkeling van vrijkomende locaties biedt kansen om de eigen identiteit van de plek te versterken.

Het landschap van het Damsterdiep is rijk aan aardkundige, archeologische en cultuurhistorische elementen. Voor de herkenbaarheid van de historische geïmpregering is het van evident belang dat deze relicten worden behouden en waar mogelijk worden hersteld.

LOP Noord-Groningen

In september 2005 is in opdracht van de provincie Groningen en in samenwerking met de Noord-Groningse gemeenten, het Landschapsontwikkelingsplan Noord-Groningen (LOP) opgesteld. Het LOP is een ontwikkelingsgericht plan dat de uitvoering van projecten ter verbetering van het landschap aanjaagt en stimuleert.

Een van de belangrijkste uitgangspunten van het LOP is de versterking van de eigen onderscheidende karakteristieken van de verschillende landschapstypen. Daarbij is het vergroten van de beleefbaarheid van het gebied (toegankelijkheid landschap) een belangrijk uitgangspunt.

Het LOP benoemt een aantal thema's die zijn aangemerkt als 'kenmerkend landschapselement'. Per thema zijn voorstellen gedaan voor een verbetering van het landschap:

- historische terreinen en wierden: deze elementen koesteren en ontwikkelingen aangrijpen om de herkenbaarheid te vergroten;
- dijken: deze elementen bieden mogelijkheden voor recreatie, onder meer als wandelroute;
- watergangen: het landschap een impuls geven door het beter benutten van water als landschappelijk, ecologisch en recreatief element;
- landlopen: een betere ontsluiting van het buitengebied creëren (onder meer wandel- en fietspaden);
- groene erven: het behoud en herstel van erfbeplanting (karakteristiek element Groninger landschap);
- wegbepanting: het benadrukken van belangrijke, historische lijnen door bepanting;
- dorpen: het behouden van de kwaliteit van het dorpsilhouet door onder meer versterking van het dorpsgroen, het vormgeven van dorpsentrees, het openhouden van zichtlijnen en het aantrekkelijker inrichten van de dorpsranden.

Naast de vorengenoemde thema's zijn in het LOP ook vijf gebieden uitgewerkt. De gebiedsuitwerkingen Damsterdiep en Fivel hebben betrekking op delen van het plangebied. Bij de gebiedsuitwerking voor het Damsterdiep staan vergro-

ting van de recreatieve aantrekkelijkheid en versterking van de groene identiteit voorop. De gebiedsuitwerking van de Fivel legt het accent vooral op de versterking van de karakteristieken en herkenbaarheid van het landschap (onder meer beplanting).

Archeologie

RIJK Monumentenwet 1988

De Monumentenwet 1988 heeft als doel het bieden van een wettelijke bescherming aan karakteristieke monumenten (gebouwen zijnde), archeologische monumenten en stads- en dorpsgezichten.

Door het verkrijgen van de wettelijk beschermde status is het niet mogelijk zonder omgevingsvergunning aanpassingen aan de betreffende gebouwen, terreinen c.q. stads- en dorpsgezichten te doen. Op deze manier wordt aantasting van de karakteristieke en historische waarden tegengegaan.

Begin 1992 ondertekende Nederland het Verdrag van Valletta/Malta. Daarmee heeft de zorg voor het archeologisch erfgoed een prominenter plaats gekregen in het proces van de ruimtelijke planvorming.

Uitgangspunten van het verdrag zijn het vroegtijdig betrekken van archeologische belangen in de planvorming, het behoud van archeologische waarden in situ (ter plaatse) en de introductie van het zogenaamde 'veroorzakerprincipe'. Dit principe houdt in dat degene die de ingreep pleegt financieel verantwoordelijk is voor behoudsmaatregelen of voor een behoorlijk onderzoek van eventueel aanwezige archeologische waarden.

De uitgangspunten van het verdrag zijn opgenomen in de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz, 1 september 2007) die is doorvertaald in de Monumentenwet 1988.

Als gevolg van de Wamz is in de Monumentenwet bijvoorbeeld opgenomen dat gemeenteraden bij het vaststellen van bestemmingsplannen rekening moeten houden met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden en verwachtingen.

In het onderhavige plangebied zijn zowel monumentale gebouwen als archeologische monumenten aanwezig die een bescherming genieten op grond van de Monumentenwet 1988 (de beschermde dorpsgezichten van de gemeente liggen niet in het onderhavige plangebied).

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Naast de zichtbare kwaliteiten dient ook rekening te worden gehouden met de niet-zichtbare waarden in de ondergrond, waaronder de archeologische waarden. Vanwege onder meer de beperkte ruimte in de ondergrond, de betekenis van de ondergrond voor het economisch functioneren van Nederland en afstemming op activiteiten in de bovengrond, is efficiënt gebruik van de ondergrond van nationaal belang waarbij de aanwezige waarden in acht worden gehouden.

Provinciaal Omgevingsplan en Omgevingsverordening

PROVINCIE

Het beleid van de provincie Groningen is gericht op het bewaren van de archeologische waarden in het grondgebied van de provincie.

De provincie Groningen geeft aan dat de archeologische waarden van de Groningse terreinen op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) op hun plaats bewaard moeten blijven.

Bij projecten die fysiek ingrijpen in behoudenswaardig archeologisch terrein, streeft de provincie Groningen naar het intact laten van de archeologische waarden. De provincie Groningen verwacht dat andere overheden op dezelfde wijze met het bodemarchief omgaan en dat de AMK-terreinen integraal worden overgenomen in hun planvorming.

Nota archeologiebeleid Noord-Groningen

GEMEENTE

In september 2008 is door de Regioraad Noord-Groningen de archeologische verwachtingskaart en beleidsadvieskaart aangenomen. Deze beleidsadvieskaart met bijbehorend rapport is in februari 2009 vastgesteld door de gemeente Loppersum en maakt integraal onderdeel uit van diverse gemeentelijke beleidsdocumenten waaronder de vastgestelde Kadernota Buitengebied.

Door middel van onderzoek is een overzicht gemaakt van de bekende archeologische vindplaatsen en de verwachte archeologische waarden in de gemeente Loppersum. Deze waarden zijn vervolgens weergegeven op de archeologische verwachtingskaart/beleidsadvieskaart.

Hieruit vloeien beleidsuitgangspunten en juridische regelingen voort ter bescherming van de archeologische waarden.

In het voorliggend bestemmingsplan zijn de archeologisch waardevolle gebieden, inclusief bijbehorende regelingen, integraal opgenomen.

Natuur en ecologie

4

4.1

Huidige situatie

Het buitengebied van de gemeente Loppersum bestaat voor een zeer groot deel uit cultuurgrond. Het zuiden van de gemeente wordt gekenmerkt door weidegebieden. Richting het noorden heeft akkerbouw de overhand.

In het plangebied zijn een aantal ecologisch waardevolle gebieden aanwezig. Met name het natuurgebied Hoeksmeer en het gebied rond de borg Rusthoven zijn van ecologisch belang. Ook enkele (kleine) solitaire natuurgebieden zijn van ecologische waarde.

Door onder andere Het Natuurloket te raadplegen, is een indruk verkregen van de in ecologisch opzicht belangrijke gebieden en de (beschermde) soorten die in deze gebieden kunnen voorkomen.

Hoeksmeer

Het natuurgebied Hoeksmeer valt onder het beheer van Natuurmonumenten. Het heeft een oppervlakte van 130 hectare en is een weide-, water- en moerasvogelreservaat, bestaande uit bloemrijke graslanden, moeras, een oude kreekloop en een ondiepe plas waar onder meer kievit, grutto, watersnip, kemphaan en tureluur voorkomen, maar ook vogels als de kraakeend en zomertaling.



Hoeksmeer

Tijdens de vogeltrek rusten veel eenden en ganzen in het gebied. In de sloten leven driedoornige stekelbaars en tiendoornige stekelbaars, die voedsel vormen voor lepelaars die hier vooral in de nazomer verblijven.

Vanwege de natuurlijke waarden die in dit gebied aanwezig zijn, maakt dit gebied deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur.

Gebied borgen Rusthoven en Ekenstein

Een tweede ecologisch waardevol gebied ligt aan het Damsterdiep rond de borgen Rusthoven (gemeente Loppersum) en Ekenstein (gemeente Appingedam). De omgeving bestaat uit jong aangelegd bos, de ruïne (wildernis) van een steenfabriek en aan de overkant van de N360 een oude boomgaard op een perceel dat de oude verbinding vormt van de afgegraven wierde Eekwerd met de madelanden (vochtige weidelanden). Deze madelanden worden in de winter onder water gezet en zijn van belang voor grutto, Kievit en tureluur.

Overig

Overige gebieden met ecologische waarden zijn het Middelstumberbos en de daaraan liggende borg Ewsum. Dit bos is in 1984 aangeplant en biedt samen met de borg een voor vleermuizen waardevol gebied. Rondom de borg zijn stinzeplanten zoals daslook en knikkende vogelmelk aangeplant. In de nattere delen in het bos is dotterbloem te vinden.

De boomgaarden, de boerderijen met een rijke beplanting, de houtwallen en de knotwilgen in de omgeving van Oosterwijdwerd zijn voorts van belang als onderdeel van het broedgebied van soorten als kerkuil. Kerkuil komt overigens ook in andere delen van de gemeente voor.

Het open akker- en graslandgebied in de gemeente dient als broedgebied voor weidevogels, waaronder de grutto en Kievit en overwinterende ganzen en zwanen. Ook gele kwikstaart, die een voorkeur heeft voor de voedselrijke, natte graslanden in kleigebieden, broedt veelvuldig in het gebied.

Ten slotte is tussen Westerwijdwerd en Middelstum een gebied aanwezig van ecologische en recreatieve waarde. Het betreft een bosvak langs de N996 dat in de jaren negentig is aangeplant als ruilverkavelings-/dorpsbos en een oppervlak heeft van circa 4,5 hectare. Het bos bestaat uit een samenstelling van boom- en struiksoorten als es, wilg, populier en veldesdoorn. Door de oostelijke bosopstand loopt tevens een verhard fiets- en wandelpad. Naast de aanwezige flora leven in het gebied ook verscheidene diersoorten, waaronder diverse broedvogels, vlinders en libellen.

In het kader van het project bloeiende bosranden is een inrichtings- en beheerplan opgesteld voor dit bos, met als doel het verhogen van de natuur- en belevingswaarde van het dorpsbos, een betere inpassing ervan in het omliggende landschap en een grotere betrokkenheid van dorpsbewoners (Bosplan Boerdam-Fraamklap; Werkgroep b(l)oeiende bosranden Middelstum i.s.m. gemeente Loppersum en stichting Landschapsbeheer; 2009).



Ganzenfourageergebied nabij Hoeksmeer

4.2

Beleid

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet (2002) schrijft voor dat voldoende zorg in acht dient te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat dient te worden onderzocht of door nieuwe plannen bedreigende situaties ontstaan in de leefomgeving van flora en fauna die in of direct rond het plangebied voorkomen. De aard van de ingreep speelt daarbij een belangrijke rol.

In de Flora- en faunawet is tevens het soortenbeleid van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd (maatregelen voor soortenbescherming op Europees niveau).

Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 zijn ook de bepalingen ten aanzien van gebiedsbescherming, gesteld vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, verwerkt.

RIJK

De volgende gebieden genieten een bescherming op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

- Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebied);
- staatsnatuurmonumenten (gebieden in eigendom van de staat);
- beschermde natuurmonumenten (gebieden die in eigendom zijn van particulieren, waaronder terreinbeheerders);
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie dit.

Binnen het plangebied zijn geen beschermde gebieden aangewezen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde gebied is het Natura 2000-gebied Waddenzee op een afstand van 8,8 kilometer.

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden zijn behouden is één van de rijksdoelen.

Om flora- en faunasoorten in staat te stellen om op lange termijn te overleven en zich te ontwikkelen, is het behoud van leefgebieden en de mogelijkheid om zich te kunnen verplaatsen tussen leefgebieden essentieel.

In het rijksbeleid worden de (begrensde) gebieden van de (herijkte) Ecologische Hoofdstructuur aangemerkt als onderdeel van de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.

Binnen de door het Rijk gestelde kaders begrenzen, beschermen en onderhouden de provincies dit natuurnetwerk met de juiste ruimtelijke, water- en milieuecondities voor kenmerkende ecosystemen van (inter)nationaal belang.

Nieuwe plannen, projecten of handelingen binnen de EHS zijn slechts toegestaan als de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied niet worden aangetast.

PROVINCIE

Provinciaal Omgevingsplan en Omgevingsverordening

De provincie heeft EHS-gebieden aangewezen die in het kader van de aanwezige natuurwaarden een zekere bescherming genieten.

In het onderhavig plangebied betreft dit twee gebieden, te weten bij Hoeksmeer en rond de borgen Rusthoven en Ekenstein.

De bescherming is onder meer gericht op de aanwezige weide- en akkervogels. Voor de open graslandgebieden en omliggende kansrijke weide- en akkervogelgebieden zijn beheersmaatregelen van kracht om de achteruitgang te stoppen.

In de EHS-gebieden wordt gestreefd naar een hoge kwaliteit van natuur en landschap. Daarnaast is er ook ruimte voor (extensief) medegebruik, zoals wandelen, fietsen en kanoën.

De agrarische sector kan een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren en handhaven van de basiskwaliteit van de EHS-gebieden. De provincie stimuleert natuur op landbouwgronden via subsidies voor agrarisch natuurbeheer. Agrariërs binnen de EHS kunnen hun bedrijf daarnaast zonder extra beleidsbeperkingen voortzetten. Uitbreiding kan echter wel op beperkingen stuiten.

Ook buiten de EHS zijn gebieden aanwezig met kenmerkende en belangrijke natuurwaarden zoals bossen en landbouwgronden. Ook deze gebieden genieten een zekere bescherming ter behoud, herstel en ontwikkeling van de aanwezige waarden.

Structuurvisie Loppersum 2012-2020

GEMEENTE

Bij ontwikkelingen die betrekking hebben op het aspect natuur, waaronder de ontwikkeling ervan, wordt aangesloten bij het bestaande beleid (onder meer op rijks- en provinciaal niveau en in dit geval bij de Kadernota).

In de structuurvisie wordt een verwijzing gemaakt naar het natuurgebied Hoeksmeer en naar een ecologische verbinding tussen dit gebied en de borg Rusthoven.

Landbouw 5

5.1

Huidige situatie

De gemeente Loppersum heeft een totale oppervlakte van circa 11.200 hectare. Ongeveer 9.900 hectare hiervan is in gebruik als cultuurgrond. Gezegd mag worden dat de landbouw een van de belangrijkste dragers, zo niet de belangrijkste drager, van het landelijk gebied van de gemeente Loppersum is.

In het noordelijke en oostelijke deel van de gemeente overheerst de akkerbouw, terwijl de agrarische gronden in het zuidelijke en westelijke deel van de gemeente overwegend als weideland in gebruik zijn.

Ontwikkeling aantal agrarische bedrijven

Om een beeld te geven van de ontwikkeling van de agrarische bedrijvigheid in de gemeente Loppersum, is het aantal bedrijven beschouwd.

Tabel 1. Aantal agrarische bedrijven (Bron: CBS)

1990	1995	2000	2002	2004	2006	2008	2010
252	217	195	191	185	175	180	177

De tabel laat zien dat het aantal agrarische bedrijven de afgelopen 20 jaar sterk is afgenomen.

Uit nadere gegevens blijkt dat de akkerbouwbedrijven en rundveebedrijven (nog steeds) het merendeel van de agrarische sector vormen, waarbij een grotere rol is weggelegd voor de veeteeltbedrijven.

Wat opvalt, is dat in vrijwel alle agrarische sectoren een afname van het aantal bedrijven is te zien. Het aantal bedrijven met paarden en pony's (al dan niet als nevenfunctie) laat daarentegen een stijgend verloop zien.

Om een rendabel bedrijf te kunnen voeren, is uitbreiding van de bedrijfsvoering noodzakelijk. Daarnaast zullen verscheidene agrariërs in de toekomst stoppen met hun agrarische bedrijf (onder andere door leeftijd en het niet meer rendabel zijn van het bedrijf). Door deze ontwikkelingen zullen minder bedrijven de aanwezige landbouwgronden bezitten waardoor het oppervlak aan cultuurgrond van de bestaande bedrijven zal toenemen.

5.2

Beleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Het rijksbeleid met betrekking tot de landbouw is niet zozeer gericht op de (on)mogelijkheden met betrekking tot de bedrijfsvoering, maar meer op de

RIJK

landbouw in relatie tot het omringende landschap, onder meer op het gebied van natuur, milieu, waterbeheer en landschap.

Het Rijk zet in op de verduurzaming van het Europees Landbouwbeleid (GLB) waarbij grondeigenaren kunnen worden gestimuleerd en beloond bij maatschappelijke prestaties op de voorgenoemde terreinen.

PROVINCIE

Provinciaal Omgevingsplan en Omgevingsverordening

De provincie ziet landbouw als een belangrijk onderdeel van de economie. Het realiseren van een hoogwaardige en duurzaam producerende land- en tuinbouw is hierbij een toekomstig doel. Schaalvergroting (uitbreiding van het agrarisch bouwperceel) kan eveneens een rol spelen.

Agrarisch bouwperceel

In het Provinciaal Omgevingsplan stelt de provincie regels aan agrarische ondernemingen, onder meer ten aanzien van de maximale uitbreidingsruimte van het agrarisch bouwperceel. Veelal hangen deze regels samen met de gebiedswaardering van de omgeving van het bedrijf.

Expliciet voor de gemeente Loppersum is in de Provinciale Omgevingsverordening opgenomen) dat uitbreiding van agrarische bouwpercelen mogelijk is tot een maximaal oppervlak van 2 hectare. Bij bedrijven die groter groeien dan 1 hectare gelden aanvullend enkele voorwaarden onder andere ten aanzien van landschappelijke inpassing.

De maatwerkbenadering speelt een belangrijke rol bij uitbreiding van het agrarisch bouwperceel. Onderdeel van deze maatwerkbenadering is het voeren van het zogenoemde keukentafelgesprek waarbij de gemeente met de ondernemer, de provincie en de Welstandscommissie om tafel gaat. Met inachtneming van een aantal ruimtelijke randvoorwaarden, wordt een erfinrichtingsplan opgesteld. Na de totstandkoming van een dergelijk plan en daarmee de conclusie dat een schaalvergroting mogelijk is, worden van de ondernemer prestaties gevraagd in de vorm van onder andere aankleding en inrichting van het bouwperceel en (eventueel) compenserende maatregelen. De gemaakte afspraken hieromtrent worden vastgelegd in een privaatrechtelijke overeenkomst.

Bij agrarische bedrijfsbebouwing in algemene zin wordt als uitgangspunt gehanteerd 'het streven naar bundeling en landschappelijke inpassing'.

Ten aanzien van de (bouw)mogelijkheden op agrarische percelen zijn in de Omgevingsverordening een aantal regels opgenomen.

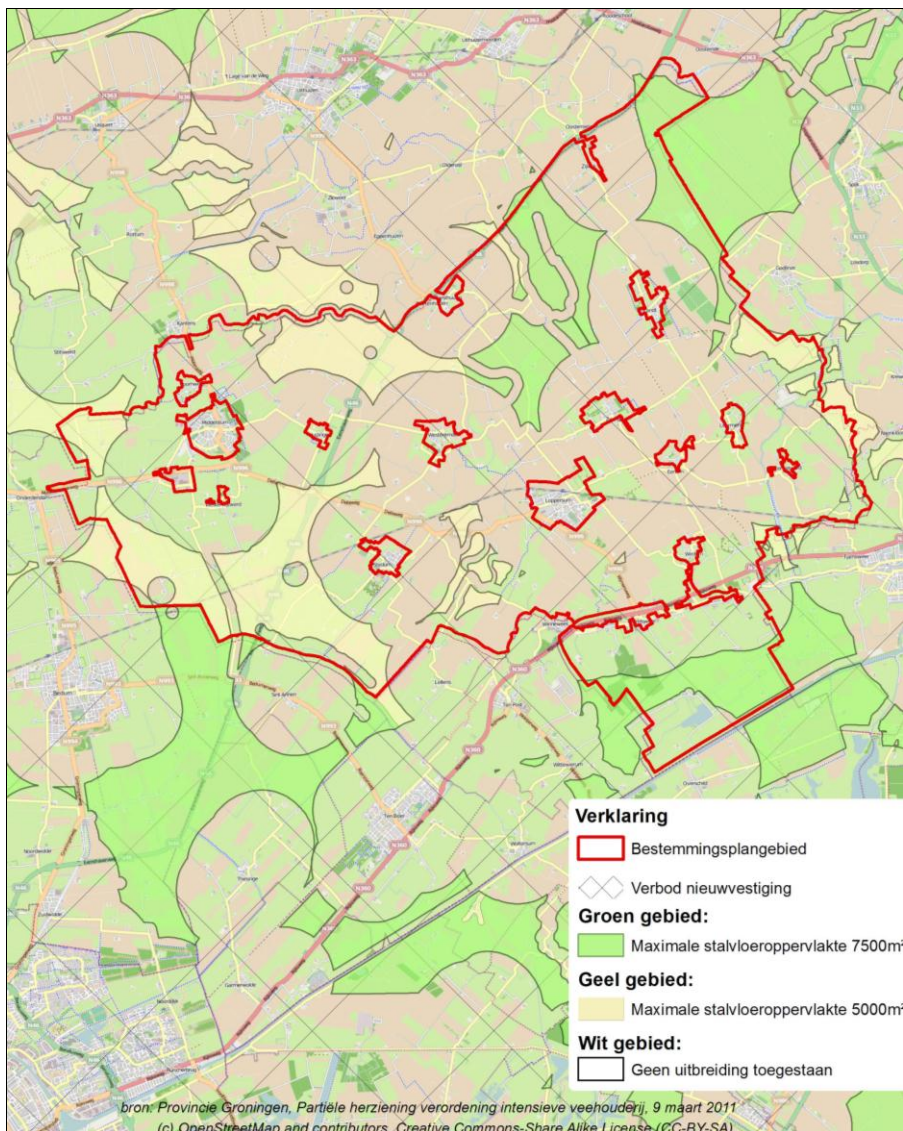
Nieuwvestiging van agrarische bedrijven op nieuwe bouwpercelen is uitgesloten.

Intensieve veehouderij

Ten aanzien van intensieve veehouderij heeft de provincie stringente regels opgesteld. Zo is oprichting van nieuwe intensieve veehouderijen en intensieve neventakken niet toegestaan.

Bestaande intensieve veehouderijen mogen (onder voorwaarden) wel uitbreiden. Hervestiging is slechts mogelijk indien een bedrijf ter plaatse niet meer mag of kan uitbreiden.

Ten aanzien van de uitbreidingsmogelijkheden bij bestaande intensieve veehouderijen maakt de provincie onderscheid in witte, gele en groene gebieden. Per gebied gelden regels met betrekking tot het maximaal toegestane stalvloeroppervlak. In de gemeente Loppersum zijn al deze gebieden aanwezig. Het merendeel van de intensieve veehouderijen binnen de gemeente ligt in de witte gebieden, waarbinnen geen uitbreidingsmogelijkheden aan het staloppervlak worden gegeven. Binnen de gele en groene gebieden geldt dat het maximale staloppervlak ten behoeve van de intensieve veehouderijtak is vastgelegd op respectievelijk 5.000 m² en 7.500 m².



Glastuinbouw

De provincie ziet mogelijkheden in nieuwe glastuinbouw. Ten aanzien hiervan wordt gestreefd naar bundeling in concentratiegebieden (Eemshaven en Hoozeand-Sappemeer). Terughoudend wordt omgegaan met glastuinbouw buiten deze gebieden. Beperkte uitbreiding van bestaande bedrijven wordt toegestaan, mits dit qua aard en schaal past in de omgeving.

Overig

De provincie faciliteert nieuwe duurzame ontwikkelingen bij agrarisch grondgebruik/agrarische bedrijfsvoering. Milieuvriendelijke productie, agrarisch natuurbeheer, biologische landbouw en de verbouw van streekeigen producten zijn hierbij mogelijkheden. Daarnaast wordt eveneens ruimte geboden aan nevenactiviteiten (verbreding). Vooral in gebieden met hoge natuur- en landschapswaarden is dit gewenst. Te denken valt aan natuur-, landschaps- en waterbeheer, agrotourisme, welzijnzorg en energieopwekking, waarbij aansluiting bij de kernkarakteristieken een belangrijke voorwaarde is.

Ook het opwekken van energie uit biomassa wordt onder duurzame ontwikkelingen geschaard (onder andere mest- en co-vergisting). Het realiseren van een mestvergistingsinstallatie, mits daarbij sprake is van een bedrijfseigen activiteit, wordt gezien als een mogelijkheid bij agrarische bedrijvigheid. Het betreft hierbij installaties (met inbegrip van de installaties voor opslag en bewerking van het biogas, en voor-, tussen- en na-opslag van mest) waarbij ten minste 50% eigen mest of co-substraten worden gebruikt.

GEMEENTE

Structuurvisie Loppersum 2012 - 2020

Ook wat betreft landbouw wordt in de structuurvisie het beleid uit de Kadernota gevolgd. Zo wordt ingezet op (ruime) ontwikkelingsmogelijkheden voor de grondgebonden landbouw, een belangrijke economische drager van het buitengebied. Intensieve veehouderij daarentegen is aan strenge regels gebonden.

6.1

Huidige situatie

De gemeente Loppersum beschikt over een landschappelijk en (cultuur)historisch waardevol buitengebied. Dit tezamen met de karakteristieke kernen, maakt de gemeente aantrekkelijk voor toeristen.

Op dit moment zijn de recreatieve mogelijkheden in het buitengebied echter beperkt. In het gebied is een gering aantal verblijfsrecreatieve functies aanwezig, waaronder een recreatiebedrijf gericht op zorgbehoevenden en een recreatiebedrijf met een groepsaccommodatie en kampeermogelijkheden. Daarnaast liggen verspreid in het gebied enkele bed and breakfastaccommodaties.

Ook de recreatieve infrastructuur is niet optimaal, een fijnmazige structuur van wandel-, fiets- en ruiterspaden ontbreekt. Het recreatieve verkeer wordt merendeels over de landbouwwegen geleid. De provincie Groningen beschikt sinds april 2012 over een fietsknooppuntennetwerk (de provincie Groningen is de trekker hiervan). In de gehele provincie zijn fietsroutes via knooppunten (meestal kruisingen van wegen/fietspaden) met elkaar verbonden.

Ten slotte bieden de aanwezige waterlopen in de gemeente recreatieve mogelijkheden die thans ook ten dele voor deze functie worden benut.

6.2

Beleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

RIJK

In het rijksbeleid worden geen expliciete uitspraken gedaan over de (on)mogelijkheden van (nieuwe) ontwikkelingen op het gebied van recreatie en toerisme.

Wel wordt een aantal punten benoemd die een samenhang vertonen met de aspecten recreatie en toerisme, waaronder:

- het verbinden van de winning van oppervlaktedelfstoffen met recreatieve ontwikkelingen;
- borging van het bestaande netwerk van recreatieve vaarwegen uit het Basisrecreatietoervaartnet;
- het belang van een vitaal en mooi landelijk gebied voor een goed leven en vestigingsklimaat voor recreatie en toerisme.

PROVINCIE Provinciaal Omgevingsplan en Omgevingsverordening

De provincie Groningen zet in haar beleid in op meer toerisme en recreatie. Zo wordt ruimte geboden aan het toeristisch beleidsleven om nieuwe investeringen te doen. De routestructuren, de cultuurhistorisch, archeologisch en landschappelijk waardevolle objecten en natuurterreinen die in de afgelopen decennia zijn aangelegd, vormen een basis voor dergelijke investeringen. Ook liggen mogelijkheden in het oprichten van nieuwe verblijfsrecreatie(terreinen), de realisatie van nieuwe wandel-, fiets- en vaarroutes en het verzorgen van culturele activiteiten en grote evenementen.

In haar Omgevingsverordening stelt de provincie tevens regels ten aanzien van verblijfsrecreatieve ontwikkelingen, waaronder het tegengaan van permanente bewoning van recreatiewoningen.

GEMEENTE Beleidsplan Recreatie en Toerisme

In januari 2012 heeft de gemeente Loppersum het Beleidsplan Recreatie en Toerisme 'Loppersum in de schijnwerpers' vastgesteld. De gemeente wil zich als 'groene gemeente' profileren en inzetten op stimulering van de recreatieve mogelijkheden. Kansen liggen hierbij in de aspecten cultuurhistorie/kunst en natuur/landschap.

Belangrijke speerpunten op het gebied van recreatie en toerisme zijn:

- stimuleren van agrotourisme (waaronder in vrijkomende agrarische panden);
- inspelen op ontwikkeling van bezinnings- en cultuurtoerisme;
- aanleg elkweervoorzieningen;
- optimaliseren routegebonden aanbod, versterking van de routenetwerken;
- stimuleren kleinschalige verblijfsaccommodaties;
- inzetten op terugkerende thematische evenementen en manifestaties;
- streven naar meer samenhang in het toeristisch product (aspecten cultuurhistorie/kunst en natuur/landschap);
- streven naar samenwerking (zowel binnen als buiten de gemeente);
- intensiveren promotie en marketing.

Structuurvisie Loppersum 2012-2020

In de structuurvisie wordt een beleid geschetst waarin het benutten van passende vormen van opluchtrecreatie (onder meer fietsen, varen en wandelen) en het bieden van ruimte aan kleinschalige verblijfsrecreatie een belangrijk onderdeel zijn.

Het benutten van de recreatieve aantrekkingskracht van de gemeente wordt, mede uit economisch oogpunt, gezien als een kans.

W o n e n e n n i e t - a g r a r i s c h e b e d r i j v i g h e i d



7.1

Huidige situatie

Wonen

In het buitengebied is een veelheid van solitair liggende woonbebouwing aanwezig. In het zuidelijke deel van het plangebied (tussen Damsterdiep en Eemskanaal) is deze bebouwing in een lagere dichtheid aanwezig dan in het noordelijke deel van het plangebied. Wel valt op dat de bebouwing over het algemeen aan de rechte wegen ligt en deze met de gevel naar de weg is gekeerd.

In de zeekelegebieden (van oudsher de rijkste gebieden van Groningen) liggen veel borgterreinen. In de middeleeuwen werden in deze gebieden de eerste stenen woningen gebouwd. Na de Tachtigjarige Oorlog werden de nog bestaande stenen woningen omgebouwd tot landhuizen met grachten. De borgen bezitten onder meer de volgende karakteristieke kenmerken: terrein omgeven door grachten en eventueel wallen en singels met bijbehorende beplanting.

Veel van deze borgen hebben in de negentiende eeuw hun functie verloren. In de gemeente Loppersum zijn nog enkele borgterreinen aanwezig, waaronder borg Ewsum bij Middelstum en borg Rusthoven. Deze laatste is de enige borg in Loppersum die in gebruik is als woonhuis.

Tegenwoordig willen veel mensen de drukte van alledag ontvluchten en in het buitengebied gaan wonen.

Het aantal burgerwoningen in het buitengebied zal de komende jaren toenemen. Dit is niet het gevolg van nieuwbouw in het buitengebied, maar van het feit dat (voornamelijk de kleinere) agrarische bedrijven hun bedrijfsvoering staken en de bedrijfswoningen vervolgens als burgerwoning in gebruik worden genomen. Het is te verwachten dat deze trend de komende jaren zal doorzetten.

Op dit moment is ook een verschuiving te zien van tweede bedrijfswoningen die in gebruik worden genomen als reguliere woning en daarmee feitelijk geen onderdeel meer zijn van het agrarisch bedrijf.

Niet-agrarische bedrijvigheid

Bedrijvigheid in het buitengebied is een fenomeen dat het laatste decennium sterk in opkomst is.

In het plangebied komen een aantal niet-agrarische bedrijven voor. Het betreft onder meer de functies garagebedrijf, transportbedrijf, aardappelhandel en aannemersbedrijf. Nieuwvestiging van bedrijven (nieuw ruimtebeslag) is op grond van het provinciaal beleid niet toegestaan.

Mogelijkheden voor nieuwe niet-agrarische functies liggen in het gebruik van vrijkomende agrarische bebouwing voor onder andere bedrijven (categorie 1 en 2), maatschappelijke functies en recreatieve functies.

Grootschalige/zware bedrijvigheid wordt zoveel mogelijk geweerd uit het buitengebied en dient plaats te vinden op de bedrijventerreinen.

7.2

Beleid

RIJK **Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte**
Het Rijk streeft ernaar dat woon- en werklocaties in steden en dorpen aansluiten op de (kwalitatieve) vraag en dat hierbij zoveel mogelijk locaties voor transformatie en herstructurering worden benut.
Wat betreft woningen speelt de zorg voor voldoende omvang, kwaliteit en differentiatie van de woningvoorraad een belangrijke rol.
Het beleid beschrijft geen uitgangspunten die specifiek op het buitengebied van toepassing zijn.

PROVINCIE **Provinciaal Omgevingsplan en Omgevingsverordening**
De provincie Groningen stelt in haar beleid stringente voorwaarden aan niet-functioneel aan het buitengebied verbonden functies. In nieuw ruimtebeslag ten behoeve van deze functies wordt in principe niet voorzien. Slechts in de volgende gevallen wordt nieuw ruimtegebruik toegestaan:

- realisatie van landgoederen;
- incidentele woningbouw ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in visueel-landschappelijk opzicht;
- de aanleg van recreatiebungalowparken en zelfstandige kampeerterreinen.

Daarnaast liggen, onder voorwaarden, mogelijkheden in de vestiging van nieuwe niet-agrarische functies in vrijgekomen (agrarische) gebouwen.

Aan bestaande niet-agrarische functies zijn ook regels verbonden. Zo is onder meer een maximum gesteld aan de uitbreidingsruimte van bedrijven en zijn maximale oppervlakten opgenomen voor woningen en bijbehorende gebouwen.

Structuurvisie Loppersum 2012-2020

GEMEENTE

Ook de gemeente Loppersum zal in de toekomst te maken krijgen met een bevolkingsdaling. Het beleid dat in de structuurvisie geschetst wordt, is gericht op het rekening houden met deze demografische ontwikkeling. Ingezet wordt op het behoud van een aantrekkelijke woonomgeving voor verschillende doelgroepen. De woningbouwopgaven zijn voornamelijk bedoeld voor het stedelijke gebied (herstructurering boven uitbreiding). Voor het landelijk gebied liggen mogelijkheden in specifieke vormen van wonen zoals het borgwonen.

Wat betreft de bedrijvigheid ligt in het landelijk gebied het accent op de landbouw en liggen mogelijkheden voor kleinschalige bedrijvigheid en nieuwe vormen van bedrijvigheid in vrijkomende agrarische bebouwing.

Overige functies

8

8.1

Delfstoffen

Gaslocaties

Huidige situatie

Het Groninger gasveld is van belang voor de nationale gaswinning. In de gemeente Loppersum bevinden zich een aantal gaslocaties die worden gebruikt voor exploitatie- en exploratiedoeleinden.

In het plangebied zijn twee van deze locaties aanwezig, nabij 't Zandt en Leermens. Deze installaties zijn planologisch gezien relevant vanwege onder meer de aspecten veiligheid en geluid, waarmee rekening dient te worden gehouden bij toekomstige ontwikkelingen.

Beleid

Gaslocaties vallen onder de regelgeving van de Mijnbouwwet, maar binnenkort onder de werkingssfeer van Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Om deze reden is in het hoofdstuk externe veiligheid nader op deze locaties ingegaan. Eveneens is voor deze locaties een geluidszone vastgesteld die beperkingen legt op de omgeving (zie paragraaf 9.3).

8.2

Leidingen en telecommunicatie

Hoogspanningsleiding

Huidige situatie

Door het plangebied lopen twee hoogspanningsleidingen, te weten de lijn Robbenplaat-Vierverlaten (220 Kv) en de lijn Robbenplaat-knp_Schildmeer (380 Kv). Voor de hoogspanningsleiding lijn Robbenplaat-Vierverlaten geldt een indicatieve zone van 125 meter aan weerszijden van de leiding. De leiding Robbenplaat-knp_Schildmeer heeft een indicatieve zone van 110 meter aan weerszijden. De zakelijk rechtzone van deze leidingen bedraagt respectievelijk 35 meter voor de 380 Kv-leiding en 30 meter voor de 220 Kv-leiding.

Ook ligt in het plangebied een ondergrondse hoogspanningsleiding (noordelijk deel). Deze leiding heeft een bebouwingsvrije afstand van 3 meter.

Beleid

Voor het grootschalige transport van elektriciteit wordt met name gebruikgemaakt van bovengrondse elektriciteitslijnen die op masten staan. Al naar ge-

lang de capaciteit van de lijn, zijn de masten hoger en (dus) de verstoring voor het landschap en de beperking voor in de nabijheid aanwezige functies groter.

Het beleid rond hoogspanningsleidingen is gericht op:

- het zoveel mogelijk bundelen van hoogspanningsleidingen met reeds aanwezige lijnen of verkeersinfrastructuur;
- het vermijden van gebieden die mogelijk in aanmerking komen voor kernuitbreiding;
- het vermijden van waardevolle delen van het landelijk gebied;
- beperking van het aantal knikken;
- waar wenselijk en mogelijk het toepassen van aangepaste masttypen.

In het beleid rond hoogspanningsleidingen spelen twee zones een rol, de indicatieve zone en de belemmeringenstrook.

Binnen de indicatieve zone is de oprichting van gevoelige bebouwing (waaronder woningen en objecten waar kinderen verblijven) slechts onder voorwaarden mogelijk.

Daarnaast is er de belemmeringenstrook. Binnen deze zone is in principe geen bebouwing toegestaan. Deze zone is kleiner dan de indicatieve zone en is opgenomen om onder meer het onderhoud aan leidingen te kunnen plegen.

Voorts is het Rijk bezig met een studie naar een nieuwe hoogspanningsverbinding tussen de Eemshaven, Ens en Diemen. Het zoekgebied hiervoor loopt ook door de gemeente Loppersum. Ten behoeve van het uiteindelijke tracé en de planologische borging, zal een rijksinpassingsplan worden opgesteld dat in de plaats treedt van het gemeentelijke bestemmingsplan.

Om deze reden is in het voorliggende plan geen planologische regeling voor het zoekgebied opgenomen.

Antennemasten

Huidige situatie

De laatste jaren heeft de mobiele telefonie een grote vlucht genomen. Ook in de gemeente Loppersum is een aantal antennemasten geplaatst. Enkele hiervan bevinden zich in het plangebied.

Beleid

PROVINCIE

In de provinciale Omgevingsverordening worden regels gesteld ten aanzien van nieuwe antennemasten, die niet zonder meer mogen worden gerealiseerd.

De oprichting van antennemasten hoger dan 40 meter is op grond van het provinciaal beleid niet mogelijk. Antennemasten tot deze hoogte mogen slechts worden gerealiseerd onder de voorwaarde van een goede landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing.

In gebieden die zijn aangemerkt als Ecologische Hoofdstructuur, als ander natuurgebied of als een gebied met een grootschalig open landschap mogen slechts antennemasten tot een maximale hoogte van 5 meter worden opgericht.

Het zendmastenbeleid van de gemeente sluit aan op het provinciaal beleid. In het gemeentelijk beleid wordt echter eveneens de nadruk gelegd op het plaatsen van installaties bij voorkeur op bestaande (verticale) bouwwerken en het streven naar plaatsing van de antennes op een zo groot mogelijke afstand ten opzichte van woningen.

Afvalwaterleiding

Huidige situatie

In het plangebied ligt een veenkoloniale afvalwaterleiding (ten oosten van Oosterwiltwerd). Voor de afvoer van het afvalwater uit de Veenkoloniën is in het verleden een afvalwaterleiding naar de Waddenzee aangelegd. Deze leiding is in beheer bij Waterschap Hunze en Aa's.

Voor de afvalwaterleiding dient een afstand van 7,5 meter te worden aangehouden (gemeten vanuit het hart van de leiding).

Beleid

Binnen de zone van 7,5 meter aan weerszijden van de afvalwaterleiding is bebouwing (in principe) niet toegestaan. Tevens zijn allerlei werkzaamheden in deze strook niet toegestaan zonder een schriftelijke vergunning.

Overig

Naast de hiervoor genoemde functies, liggen in het plangebied ook een aantal ondergrondse (hoofd) aardgastransportleidingen. In de paragraaf externe veiligheid wordt nader op deze leidingen ingegaan.

Andere leidingen, zoals de lokale waterleidingen en de lokale gasleidingen, behoeven geen nadere planologische regeling en zijn daarom niet verder meegenomen in dit bestemmingsplan.

8.3

Wegen

Huidige situatie

In de gemeente Loppersum is op het gebied van infrastructuur een sluitend netwerk aan verkeersaders aanwezig, die zorgen voor een goede verbinding binnen de gemeente zelf en met de omliggende gemeenten.

In het plangebied is een verscheidenheid in wegen te herkennen.

In het westelijke deel van de gemeente doorkruist de rijksweg N46 (Eemshavenweg) het landschap van noord naar zuid. Deze provinciale weg vormt tevens voor een deel de grens tussen de gemeenten Eemshaven en Loppersum. Daarnaast liggen in het plangebied de provinciale wegen N360 (Groningen-Delfzijl), N996 (Middelstum-Loppersum-Garrelswaer) en N998 (Middelstum-Kantens-Usquert).

Een diversiteit aan gemeentelijke wegen zorgt ten slotte voor een goede ontsluiting van en naar de kernen en de (solitaire) bebouwing in het buitengebied.

SPOORWEG Naast de vorengenoemde wegen loopt door het plangebied (van zuidwest naar oost) de spoorlijn Groningen-Delfzijl. In de kernen Stedum en Loppersum liggen stations.

VAARWEG Even ten zuiden van het plangebied ligt het Eemskanaal. Dit kanaal is aangemerkt als een vaarweg Klasse V(a). Over deze vaarweg vindt naast pleziervaart ook goederentransport plaats (onder andere containervaart en duwvaart). Het Eemskanaal maakt samen met het Van Starckenborghkanaal en het Prinses Margrietkanaal deel uit van de vaarweg Lemmer-Delfzijl, een belangrijke (toekomstige) transportroute tussen Nederland en Noord-Duitsland. Overige watergangen in de gemeente, waaronder het Damsterdiep en Boterdiep, zijn hoofdzakelijk geschikt voor de recreatievaart.

RECREATIEVE INFRASTRUCTUUR In het plangebied is ook recreatieve infrastructuur aanwezig. Hieronder vallen de fiets- en wandelpaden en de vaarroutes (waaronder maren). Echter, niet alleen op fiets- en wandelpaden wordt gefietst en gewandeld; ook op de platte landswegen vindt dergelijk recreatief medegebruik plaats. De maren lenen zich uitstekend voor recreatie, waaronder kanovaren. Niet alle maren zijn echter in gebruik als kanoroute. Wat opvalt, is dat het gebied geen fijnmazige recreatieve infrastructuur kent. Dit is af te lezen aan het feit dat niet alle kernen en het gehele buitengebied worden ontsloten door wandel- en fietspaden.

Beleid

RIJK Het Rijk is aangewezen als vaarwegbeheerder van de verbinding Lemmer-Delfzijl en daarmee van het Eemskanaal. Op vaarwegen die onder het beheer van het Rijk vallen, zijn de regels uit de Richtlijnen vaarwegen 2011 van toepassing (Rijkswaterstaat). Kanalen zijn op basis van de bevaarbaarheid door professionele scheepvaart (toegestane lengte, breedte en waterverplaatsing van schepen) ingedeeld in klassen met bijbehorende bebouwingsvrije zones. Voor het Eemskanaal, die onder klasse V(a) valt, geldt een bebouwingsvrije zone van 5 meter (oeverstrook). Daarnaast geldt voor het landelijk gebied een afstand van 30 meter (gemeten vanaf de oeverlijn) die vrij dient te zijn van bouwwerken, opgaande begroeiing en dergelijke, die het functioneren van de vaarweg in gevaar kunnen brengen.

PROVINCIE De provincie Groningen streeft naar een goed gebiedsontsluitend verkeersnetwerk in haar provincie, waarbij bereikbaarheid van belang is. Ook richt het beleid zich op het veiliger en duurzamer maken van het verkeer en het goed inpassen van de infrastructuur in het landschap.

De bereikbaarheid van het buitengebied wordt gezien als essentieel voor de leefbaarheid. Een goede ontsluiting van de steden en dorpen voor auto's, openbaar vervoer en fietsers is hierbij van belang.

Om de bereikbaarheid te optimaliseren, heeft de provincie ruimte gereserveerd voor tracés voor nieuwe wegverbindingen. Wanneer de provincie Groningen een wegverbinding wil realiseren, dan kan zij overwegen om hiervoor een inpassingsplan te maken.

Binnen de gemeente Loppersum zijn deze zoekgebieden niet aanwezig.

Op 3 september 2008 is de pilot Agrologistiek opgestart. Het betreft een toekomstvisie met betrekking tot het gebruik van de plattelandswegen in Noord-Groningen.

REGIO

Door een toename van de productiviteit in de landbouwsector maakt steeds meer landbouwverkeer gebruik van de plattelandswegen. Deze wegen hebben echter ook een belangrijke (ontsluitings)functie voor het overige verkeer. Het huidige wegennetwerk in Noord-Groningen is hier niet op berekend. Om deze reden is onderzoek verricht naar de agrologistieke problemen op de plattelandswegen in Noord-Groningen. Hierbij is ook gekeken naar mogelijke oplossingen voor de problemen (onder meer verbreding en verzwarend van wegen en afspraken over routing van het agrarische verkeer) en de bijbehorende financiering.

In Loppersum is het volgende naar voren gekomen:

- plattelandswegen vervullen mede een rol voor het fietsverkeer tussen de dorpen. Dit geeft een conflict met brede landbouwvoertuigen;
- ongevallen met landbouwverkeer komen overdag voor met een piek tijdens de avondspits;
- subjectieve gegevens buitengebied algemeen:
 - onderhoud wegen is voor verbetering vatbaar;
 - steenslag in kuilen in bermen ligt binnen korte tijd op de weg, de voorkeur gaat uit naar graskeien.

In de Structuurvisie Loppersum 2012-2020 wordt het verbeteren van de recreatieve infrastructuur als een speerpunt gezien binnen het beleid. Dit geldt zowel ten aanzien van de wandel- en fietsroutes als ten aanzien van de vaarroutes.

GEMEENTE

8.4

Windturbines

Huidige situatie

In het plangebied zijn enkele windturbines aanwezig. Dit betreft uitsluitend windturbines gelegen op agrarische bouwpercelen en bedoeld voor de eigen energiebehoefte.

Op de locatie aan de Fraamweg 4 is echter een windturbine aanwezig die de opgewekte elektriciteit rechtstreeks afzet op het net. Waar de windturbines voor eigen gebruik een ashoogte hebben van 15 meter, heeft deze turbine een ashoogte van 40 meter.

Daarnaast is op het perceel Stitswerderweg 42 eveneens een windturbine voorzien met een ashoogte van 40 meter. Voor deze (nieuwe) ontwikkeling is reeds een omgevingsvergunning verleend en is daarom meegenomen in dit bestemmingsplan.

Beleid

Een ambitie van de provincie is om energie op een duurzame manier op te wekken. Windturbines zijn een vorm van duurzame energieopwekking en de provincie staat in principe positief tegenover de realisatie hiervan.

In haar omgevingsbeleid heeft de provincie echter enkele voorwaarden gesteld aan de oprichting van deze duurzame energiebron. Zo is onder meer de maximale ashoogte van nieuwe windturbines gesteld op 15 meter en is herplaatsing van bestaande windturbines met een grotere ashoogte op een andere locatie niet mogelijk.

In gebieden die zijn aangemerkt als bestaand windturbinepark en/of zoekgebied, gelden soepelere regels ten aanzien van de oprichting van windturbines. In het plangebied zijn deze gebieden echter niet aanwezig.

9.1

Algemeen

Wat betreft de ruimtelijke ordening en de milieuregelgeving is in ons land sprake van een tweesporenbeleid, die beide hun eigen wettelijke kaders hebben (de Wet ruimtelijke ordening en de Wet milieubeheer).

Waar in de eerste hoofdstukken een beschrijving is gegeven van verschillende aspecten vanuit ruimtelijk ordeningsperspectief, wordt in dit hoofdstuk ingegaan op verschillende aspecten vanuit milieuperspectief.

Waar dat nodig is, wordt bij afwijkings- of wijzigingsbevoegdheden ook getoetst aan de milieuhygiënische consequenties van de ingreep.

9.2

Landbouw

Ammoniak

Beleid

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) vormt samen met het Besluit ammoniakemissie huisvesting en veehouderij (Besluit huisvesting) het wettelijke toetsingsinstrumentarium voor de emissie van ammoniak uit dierenverblijven. De omgevingsvergunning regelt welke soorten vee en hoeveel dieren er zijn toegestaan.

Bij het aspect ammoniak en veehouderij in het bestemmingsplan gaat het erom dat aan de ene kant bronnen met ammoniakemissie (veehouderijen) worden toegelaten en dat aan de andere kant ammoniakgevoelige gebieden aanwezig zijn. Door de provincie zijn de ammoniakgevoelige gebieden aangewezen als 'zeer kwetsbare gebieden'. Deze gebieden liggen in de Ecologische Hoofdstructuur en vallen soms samen met Natura 2000-gebieden.

In de Wet ammoniak en veehouderij is bepaald dat in de 'zeer kwetsbare gebieden' en in een zone van 250 meter rond deze gebieden een oprichtingsverbod geldt voor nieuwe veehouderijen. Daarnaast kan een bestaande intensieve veehouderij niet uitbreiden als deze extra ammoniakemissie zou veroorzaken.

Vertaling

De reikwijdte van de Wet ammoniak en veehouderij is beperkt tot de voor verzuring gevoelige delen van de Ecologische Hoofdstructuur. De provincie is

het bevoegd gezag betreffende de aanwijzing van de 'zeer kwetsbare gebieden'.

De provincie Groningen heeft deze gebieden benoemd in haar Omgevingsverordening. In het plangebied zijn geen 'zeer kwetsbare gebieden' aanwezig. De dichtstbijzijnde gebieden liggen bij het Schildmeer, op circa 1,8 kilometer ten zuiden van het plangebied.

Geur

Beleid

Op 1 januari 2007 is de Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden. De Wet geurhinder en veehouderij bevat bepalingen met betrekking tot het omgaan met geurgevoelige objecten in de nabijheid van agrarische bedrijven. Volgens de Wet geurhinder en veehouderij moet er een ruimtelijke scheiding c.q. afstand zijn tussen de veehouderij en een geurgevoelig object (objecten waarin personen aanwezig zijn). Hiervoor zijn normen gesteld voor de geurbelasting. Deze normen zijn onder andere afhankelijk van het type geurgevoelig object en of het dieren betreft met of zonder vastgestelde geuremissie. De geurbelasting wordt berekend met een verspreidingsmodel. Als sprake is van:

- een uitbreiding van een veehouderij;
- een (her)vestiging van een veehouderij, of;
- een vestiging van een geurgevoelige functie in de nabijheid van een veehouderij;

is toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij noodzakelijk.

De wet onderscheidt drie typen bedrijven:

1. Bedrijven met dieren zonder vastgestelde geuremissie-eenheid (melkvee en paarden). Tussen deze bedrijven en geurgevoelige objecten gelden vaste afstanden van 100 meter (binnen de bebouwde kom) en 50 meter (buiten de bebouwde kom).
2. Bedrijven met dieren met een vastgestelde geuremissie-eenheid (varkens, vleesstieren, pluimvee). Rond deze bedrijven liggen geurcontouren die worden berekend aan de hand van een aantal factoren (aantal dieren, stalsysteem en dergelijke).
3. Pelsdierenbedrijven. Rond deze bedrijven gelden eveneens vaste afstanden die afhankelijk zijn van het aantal dieren en het stalsysteem.

De Wet geurhinder en veehouderij regelt ook op welke wijze wordt omgegaan met (voormalige) agrarische bedrijfswoningen. Onder de Wet geurhinder en veehouderij wordt aan huidige en voormalige bedrijfswoningen van veehouders (peildatum beëindiging agrarisch bedrijf 19 maart 2000) een lichte bescherming tegen geurhinder uit dierverblijven toegekend.

Belangrijk onderdeel van de wet is de mogelijkheid voor gemeenten om een eigen geurbeleid te ontwikkelen. Afhankelijk van de doelstellingen met een bepaald gebied, kunnen normen naar boven of beneden worden gevarieerd. Dit dient echter wel in een ruimtelijke visie te worden neergelegd. In die visie

dienen de afwijkende normen te worden gemotiveerd vanuit de gewenste ruimtelijke inrichting van het betreffende gebied en/of de relatie tussen geur-belasting en geurhinder.

De 'standaardnormen' in de Wet geurhinder en veehouderij zijn echter zodanig gekozen dat de uitbreidingsmogelijkheden voor veehouderijen niet wijzigen ten opzichte van de uitvoeringspraktijk van de Richtlijn veehouderij en stankhinder 1996. Wanneer de gemeente besluit de normen te variëren, wijzigen de uitbreidingsmogelijkheden uiteraard wel ten opzichte van de richtlijn 1996.

Vertaling

De Wet geurhinder en veehouderij bevat een aantal elementen met een duidelijke ruimtelijke component:

1. het al dan niet maken van onderscheid tussen grondgebonden en niet-grondgebonden bedrijven;
2. het al dan niet per gebied laten variëren van de geurnormen;
3. het omgaan met (voormalige) agrarische bedrijfswoningen.

Het eerste aspect heeft een rechtstreekse relatie met het bestemmingsplan. Veelal wordt in bestemmingsplannen Buitengebied in de verbeelding en in de regels onderscheid gemaakt tussen de grondgebonden en intensieve veehouderijen, zo ook in voorliggend bestemmingsplan.

Het tweede en derde aspect dienen weliswaar vanuit ruimtelijke motieven te worden onderbouwd, de juridische vertaling dient plaats te vinden via gemeentelijke verordeningen. De afweging omtrent deze aspecten kan los van het bestemmingsplan plaatsvinden.

De exacte zone rond een agrarisch bedrijf verschilt van bedrijf tot bedrijf; op deze plaats kan dan ook geen eenduidige categorisering worden gegeven. De zone van het betreffende agrarische bedrijf is vastgelegd in de milieuvergunning of melding. In het bestemmingsplan zal - bijvoorbeeld in het kader van afwijkingsmogelijkheden van de regels en wijzigingsbepalingen - rekening moeten worden gehouden met de milieuzones. Het Besluit landbouw milieubeheer bevat regels omtrent aan te houden afstanden.

9.3

Geluid

Weg

Wetgeving

In het kader van de Wet geluidhinder kennen alle wegen met één of twee rijstroken buiten de bebouwde kom, op grond van artikel 74, lid 1 van de Wet geluidhinder, een zone van 250 meter ter weerszijden van de weg, gerekend vanuit de as van de weg. De wegen binnen de bebouwde kom hebben een zone van 200 meter aan weerszijden van de weg.

Dit geldt niet voor wegen waar een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt of wegen die deel uitmaken van een woonerf.

Behoudens situaties waarbij door Gedeputeerde Staten of burgemeester en wethouders een hogere waarde is vastgesteld, geldt voor geluidsgevoelige objecten binnen een zone als hoogst toelaatbare geluidsbelasting van de gevel 48 dB. Bij het voorbereiden van een plan dat geheel of gedeeltelijk betrekking heeft op grond behorende bij een zone, dienen burgemeester en wethouders een akoestisch onderzoek in te stellen.

Indien de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde van 48 dB te boven gaat, kunnen burgemeester en wethouders gemotiveerd een hogere waarde vaststellen (artikel 83 van de Wet geluidhinder).

Indien het nog niet geprojecteerde woningen langs een aanwezige weg betreft, kunnen burgemeester en wethouders in 'buitenstedelijk gebied' een hogere waarde tot maximaal 53 dB vaststellen. Indien het een (tweede) agrarische bedrijfswoning betreft, kan een hogere waarde tot 58 dB worden vastgesteld.

Bestemmingsplan

Vrijwel alle wegen in het plangebied hebben een zone van 250 meter. Het verschil in de hoogte van de geluidsbelasting ligt vooral in het aantal vervoersbewegingen dat over de weg plaatsvindt. De hoofdwegen (waaronder de N46 en N363) hebben in dit kader een grotere vervoersintensiteit dan de landbouwwegen die de agrarische bedrijven ontsluiten en zorgen daarmee ook voor een hogere geluidsbelasting.

Nieuwe ontwikkelingen die de oprichting van geluidsgevoelige objecten tot gevolg hebben, zijn niet bij recht toegestaan in het voorliggend bestemmingsplan.

Indien in het kader van het voorliggend bestemmingsplan nieuwe geluidsgevoelige functies worden opgericht (bijvoorbeeld via een afwijkings- of wijzigingsbevoegdheid), dient een onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder plaats te vinden. Dit om te bepalen of de nieuwbouw voldoet aan de wettelijke voorkeursgrenswaarde.

Spoor

Wetgeving

Ook hoofdstuk 7 (Zones langs spoor-, tram- en metrowegen) van de Wet geluidhinder is van belang.

In het plangebied ligt de spoorlijn Groningen-Delfzijl. Deze spoorlijn heeft een zone van 300 meter aan weerszijden van het spoor, gerekend vanuit het hart van de buitenste spoorstaaf.

Behoudens situaties waarbij door Gedeputeerde Staten of burgemeester en wethouders een hogere waarde is vastgesteld, geldt voor woningen binnen de voorgenoemde zone als hoogst toelaatbare geluidsbelasting van de gevel 55 dB.

Bij het voorbereiden van de vaststelling of de herziening van een bestemmingsplan dat geheel of gedeeltelijke betrekking heeft op grond, behorende bij een zone als hiervoor genoemd, dienen burgemeester en wethouders een akoestisch onderzoek in te stellen.

Indien de geluidbelasting de voorkeursgrenswaarde van 55 dB te boven gaat, kunnen burgemeester en wethouders, gemotiveerd, een hogere waarde vaststellen tot 68 dB.

Op 1 juli 2012 is het wetsvoorstel voor de introductie van de geluidsproductieplafonds in werking getreden. De geluidsproductieplafonds zijn ingevoegd als hoofdstuk 11 in de Wet milieubeheer. De nieuwe regels komen, wat de rijksinfrastructuur betreft, in de plaats van de huidige regels omtrent de aanleg en reconstructie van een weg en de aanleg of wijziging van een spoorweg. Zij hebben geen betrekking op de bouw van geluidsgevoelige objecten langs wegen en spoorwegen met geluidproductieplafonds. Daarop zijn de bestaande regels van de Wet geluidhinder en Wet milieubeheer, met enkele noodzakelijke aanpassingen, van toepassing.

De geluidproductieplafonds geven de geluidproductie aan die een weg of spoorweg maximaal mag voortbrengen op aan weerszijden van de spoorweg gelegen punten, en moeten - behoudens een besluit tot verhoging of verlaging - permanent worden nageleefd. De geluidproductieplafonds zijn in het algemeen gelegen op het niveau van de heersende waarde (wat spoorweglawaai betreft het gemiddelde van de periode 2006 - 2008) plus een zogenaamde 'werkruimte' van 1,5 dB. Bij berekeningen dienen deze gegevens als uitgangspunt te dienen.

Bestemmingsplan

Bij nieuwe ontwikkelingen die plaatsvinden in de geluidzone van de spoorlijn en die voorzien in de oprichting van geluidsgevoelige bebouwing, dient een akoestisch onderzoek plaats te vinden. Dit om te bepalen of de nieuwbouw voldoet aan de wettelijke voorkeursgrenswaarde.

Industrie

Wetgeving

Zonering van industrielawaai in het kader van de Wet geluidhinder is het ruimtelijk scheiden van (grote) lawaaimakers enerzijds (zowel solitaire bedrijven als gevestigd op industrieterreinen) en woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen anderzijds.

Met zonering wordt beoogd rechtszekerheid te bieden aan zowel bedrijven als bewoners/gebruikers van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen. Bedrijven kunnen aan de ene kant hun geluidsproducerende activiteiten niet onbeperkt uitbreiden ter bescherming van woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen binnen en buiten de zone. Aan de andere kant wordt, ter bescherming van hun akoestische ruimte, voorkomen dat woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen te veel oprukken naar de bedrijven toe.

Bestemmingsplan

Binnen het plangebied liggen twee gaswinlocaties die een geluidzone kennen op basis van de Wet geluidhinder.

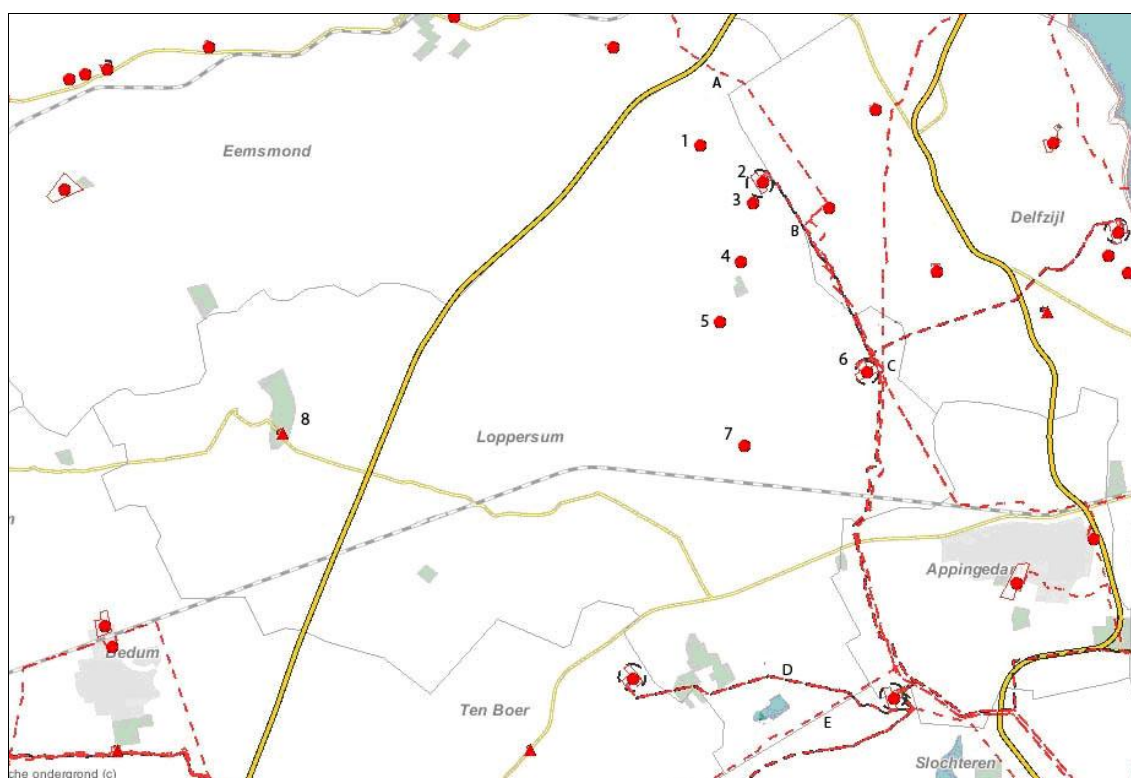
Buiten deze zones geldt dat de geluidsbelasting niet meer mag bedragen dan 50 dB(A), binnen de geluidzone bedraagt deze meer.

Bij het oprichten van geluidsgevoelige objecten binnen de geluidzone dient een hogere grenswaarde te worden aangevraagd.

9.4

Externe veiligheid

Om te bepalen of in het plangebied risicobronnen liggen die beperkingen aan de omgeving opleggen, is de risicokaart van de provincie Groningen geraadpleegd. De navolgende kaart betreft een uitsnede van de risicokaart met daarop weergegeven de situatie in Loppersum.



9.4.1

Inrichtingen

INLEIDING

Op 27 oktober 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden (gewijzigd 13 februari 2009), met de daarbij behorende Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi).

Het Bevi richt zich primair op inrichtingen als bedoeld in de Wet milieubeheer. Deze inrichtingen brengen risico's met zich mee voor de in de omgeving gelegen risicogevoelige objecten. Het besluit onderscheidt twee categorieën risi-

cogevoelige objecten, namelijk kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten (Bevi artikel 1, lid 1, sub b en l). Dit onderscheid is gebaseerd op maatschappelijke opvattingen over de groepen mensen die in het bijzonder moeten worden beschermd en op gegevens als het aantal personen en de verblijfstijd van groepen mensen.

Het besluit geeft waarden voor het risico dat toelaatbaar wordt geacht voor deze objecten. Hierbij worden twee vormen van risico onderscheiden.

Allereerst het plaatsgebonden risico. Het plaatsgebonden risico is een maat voor het overlijdensrisico op een bepaalde plaats waarbij het niet van belang is of op die plaats daadwerkelijk een persoon aanwezig is. In het besluit is het plaatsgebonden risico gedefinieerd als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een inrichting zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongevoen voorval met een gevaarlijke stof.

Ten tweede kent het besluit het zogenaamde groepsrisico. Hierbij gaat het om de kans per jaar dat een groep mensen in minimaal een bepaalde omvang slachtoffer wordt van een ongeval. In het besluit wordt dit gedefinieerd als de (cumulatieve) kansen dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als direct gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van de inrichting en van één ongeval in die inrichting, waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Het groepsrisico moet worden bepaald binnen het invloedsgebied van de inrichting. Voor het groepsrisico geldt, anders dan voor het plaatsgebonden risico, geen grenswaarde, maar een oriënterende waarde.

Het gaat om een maatschappelijke verantwoordingsplicht aan de hand van het risico. Ten aanzien hiervan moet een belangenafweging plaatsvinden (zie Handreiking Verantwoordingsplicht Groepsrisico; november 2007).

Uit raadpleging van de risicokaart blijkt dat in het plangebied een aantal inrichtingen liggen waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn.

ONDERZOEK

Het hiernavolgende overzicht beschrijft de risicovolle inrichtingen binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Loppersum, inclusief de beperkingen die zij op de omgeving leggen.

Tabel 2. Risicovolle inrichtingen

Nr	Straat	Plaats	Inrichting	PR (10 ⁻⁶) in meter	GR (invloedsgebied) in meter
1	Kolhorsterweg 1	Zijldijk	Akkerbouwbedrijf	X	X
2	Korendijk	't Zandt	Gaswinlocatie	250	X
3	Korendijk 5	't Zandt	Akkerbouwbedrijf	X	X
4	Omtadaweg 2	't Zandt	Akkerbouwbedrijf	X	X
5	Terhornseweg 6	't Zandt	Akkerbouwbedrijf	X	X
6	Kapslaan	Leermens	Gaswinlocatie	220	X
7	Bosweg 4	Eenum	Dienstverlening landbouw	X	X
8	Delleweg 22	Middelstum	Lpg-tankstation	Vulpunt: 40 Reservoir: 25 Afleverzuil: 15	150

Ad 1, 3, 4, 5 en 7: Deze inrichtingen beschikken over een propaantank, maar vallen vanwege de aard en capaciteit van de aanwezige gevaarlijke stoffen niet onder het Bevi, maar onder het Activiteitenbesluit.

In het kader van externe veiligheid behoeven rond deze inrichtingen geen nadere bepalingen te worden opgenomen in dit bestemmingsplan.

Opgemerkt wordt dat buiten de voorgenoemde bedrijven meerdere agrarische bedrijven beschikken over een propaantank. Deze tanks vallen echter niet onder het Registratiebesluit en zijn daarom niet weergegeven op de risicokaart (veelal vanwege een geringe omvang van de tankinhoud).

Ad 2 en 6: Gaswinlocaties vallen momenteel onder de Mijnbouwwet. Binnen de looptijd van dit bestemmingsplan worden deze inrichtingen onder het Bevi geschaard en zijn de bepalingen uit dit besluit overeenkomstig van toepassing. Zoals weergegeven op de risicokaart beschikken deze inrichtingen over een plaatsgebonden risicocontour (10⁻⁶). Binnen deze contouren gelden beperkingen ten aanzien van de oprichting van bebouwing. In het voorliggende bestemmingsplan zijn deze contouren derhalve opgenomen op de verbeelding en in de regels voorzien van een passende regeling.

Ad 8: Het lpg-tankstation aan de Delleweg ligt aan de rand van de kern Middelstum. De plaatsgebonden risicocontouren van de verschillende installaties vallen buiten het plangebied. Wel ligt een klein deel van het invloedsgebied (groepsrisico) binnen de plangrenzen.

Daarnaast liggen in de buurgemeenten, nabij de gemeentegrens, ook enkele risicovolle inrichtingen. Uit onderzoek is gebleken dat de invloedssfeer van deze inrichtingen, met het oog op externe veiligheid, niet tot over het plangebied reikt.

De plaatsgebonden risicocontouren (of delen daarvan) die in het plangebied vallen, worden weergegeven op de verbeelding en, vanwege de beperkingen die deze met zich meebrengen, voorzien van een passende regeling.

Ten aanzien van het groepsrisico wordt opgemerkt dat het invloedsgedebied van het tankstation valt over de bestemming Agrarisch (buiten bouwvlakken) en de bestemming Natuur. Op grond van de regels behorende bij deze bestemmingen is de bouw van (beperkt) kwetsbare objecten ter plaatse niet mogelijk.

Wanneer nieuwe ontwikkelingen binnen het invloedsgedebied plaatsvinden, dient invulling te worden gegeven aan de verantwoordingsplicht.

CONCLUSIE

9.4.2

Vervoer van gevaarlijke stoffen

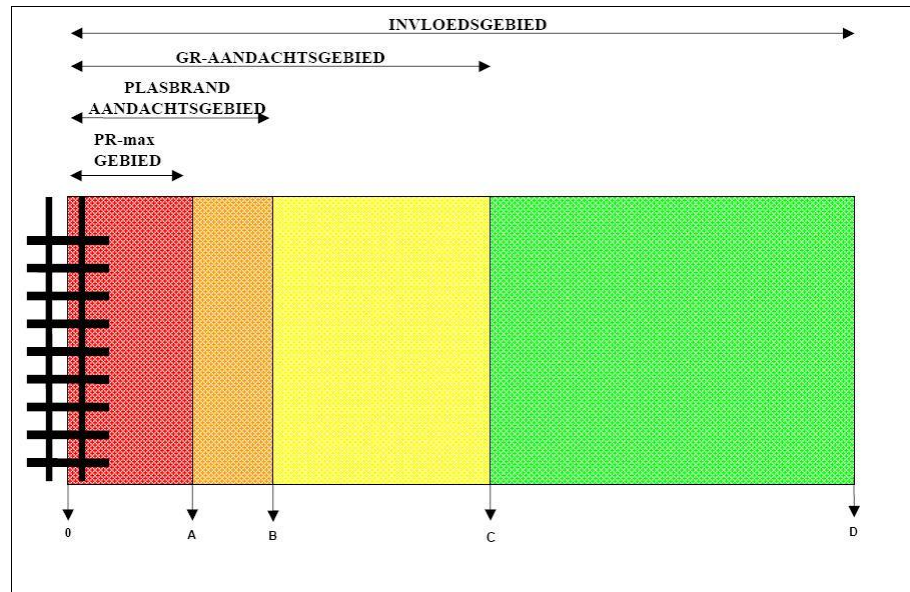
Zoals bij inrichtingen het Bevi voorwaarden stelt aan de omgang met externe veiligheid, zo zijn bij vervoer van gevaarlijke stoffen deze voorwaarden opgenomen in de circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen' (cRNVGS). De cRNVGS is een uitwerking van de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen en bepaalt dat ruimtelijke plannen getoetst moeten worden aan de norm voor het plaatsgebonden risico en de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. Deze circulaire wordt vervangen door het in voorbereiding zijnde Besluit transportroutes externe veiligheid (Btev), met als uitvloeisel het zogeheten Basisnet voor de beoordeling van de risico's vanwege transport van gevaarlijke stoffen.

INLEIDING

Daarnaast dient rekening te worden gehouden met het Provinciaal Basisnet Groningen (Gedeputeerde Staten, 20-04-2010). Per 01-04-2011 is het Provinciaal Basisnet opgenomen in de Omgevingsverordening van de provincie Groningen (artikel 4.54).

Deze regelgeving is van toepassing op alle provinciale wegen. De wegen die ook in het Basisnet zijn geregeld (rijks-, spoor- en waterwegen), behouden de regeling, zoals opgenomen in de landelijke basisnetten. Anders dan bij het landelijke basisnet wordt bij wegen niet gesproken over een plasbrandaandachtsgebied, maar over een zone van 30 meter waarbinnen de oprichting van objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen niet is toegestaan.

De hiernavolgende kaart geeft de gebieden langs wegen weer waarvoor, gezien de nieuwe wetgeving, voorwaarden zijn gesteld ten aanzien van nieuwe ontwikkelingen.



Bij nieuwe ontwikkelingen dient rekening te worden gehouden met de veiligheidszone (PR-max). Deze zone wordt gemeten vanaf het midden van de weg. Binnen de veiligheidszone is oprichting van nieuwe kwetsbare objecten niet toegestaan en nieuwe beperkt kwetsbare objecten mogen alleen in uitzonderingsgevallen worden opgericht.

Het plasbrandaandachtsgebied (PAG) is een zone van 30 meter bij een weg en een spoorlijn en 25-40 meter bij een waterweg (gemeten aan weerszijde vanaf de rechterraand van de rechtterrijbaan, vanaf de buitenste spoorstaaf en/of de waterlijn). Conform het Provinciaal Basisnet Groningen worden geen nieuwe objecten ten behoeve van minder zeldzame personen binnen deze zone toegestaan.

Het GR-aandachtsgebied is een gebied tot 200 meter van de weg. Bij nieuwe ontwikkelingen binnen dit gebied geldt een onderzoeksplicht ten aanzien van het groepsrisico. Bij spoorwegen geldt op grond van het provinciaal Basisnet

een onderzoeksplicht bij ontwikkelingen binnen 200 meter of 1.500 meter van de spoorlijn.

Het navolgende onderzoek is toegespitst op de nieuwe regelgeving.

Wegen

ONDERZOEK

In het plangebied liggen enkele provinciale wegen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt. Deze wegen zijn benoemd in het Basisnet Groningen waarbij tevens de beperkingen zijn aangegeven.

Tabel 3. Wegen binnen het plangebied

Weg	Nationaal/provinciaal basisnet	PR-max	30 m-zone (PAG)	Gr-aandachtsgebied
N46	Nationaal	20 m	Ja	200 m
N360	Provinciaal	-	Ja	200 m
N996	Provinciaal	-	Ja	200 m
N998	Provinciaal	-	Ja	200 m

Tevens ligt net buiten het buitengebied de N999, waarvan de invloedssfeer tot over het plangebied reikt. Deze weg heeft geen PR-max, maar wel een 30 meter-zone (PAG) en een GR-aandachtsgebied van 200 meter.

Deze laatste twee liggen voor een klein deel binnen het plangebied.

Spoor

Door het plangebied loopt, van west naar oost, de spoorlijn Groningen-Delfzijl. Over deze weg vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Ook deze weg is opgenomen in het provinciaal Basisnet Groningen en voor deze weg gelden de navolgende afstanden:

Tabel 4. Spoorweg binnen het plangebied

Weg	Nationaal/provinciaal Basisnet	PR-max	30 m-zone (PAG)	GR-aandachtsgebied
Spoor Groningen-Delfzijl	Nationaal	11 m	Ja	1.500 m

Water

In het plangebied liggen geen waterwegen waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

Wel ligt tegen de zuidelijke grens van het gebied het Eemskanaal waarover transport van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.

Conform het landelijk Basisnet is deze waterweg de aangemerkt als 'Binnenvaartverbinding chemische clusters & achterlandverbindingen mét toetsafstand'.

De plaatsgebonden risicocontour levert geen belemmeringen op bij deze waterwegen (reikt niet over de oever). Voorts geldt een afstand van 25 meter waarbinnen dient te worden afgewogen of er wordt gebouwd en onder welke bescherming. Daarnaast geldt binnen 200 meter van de waterweg dat het groepsrisico dient te worden verantwoord. Een berekening is hierbij alleen

nodig indien de bevolkingsdichtheid meer dan 1.500 personen/hectare (dubbelzijdig) of 2.250 personen/hectare (enkelzijdig) bedraagt. Een klein, dunbevolkt deel van het plangebied ligt binnen deze afstanden. Op dit moment zijn geen belemmeringen aanwezig. Wel dient bij nieuwe ontwikkelingen rekening te worden gehouden met de vorengenoemde zones.

CONCLUSIE Voor het PR-max gebied (vergelijkbaar met het plaatsgebonden risico) is een specifieke regeling opgenomen op grond waarvan de oprichting van nieuwe kwetsbare objecten is uitgesloten. De oprichting van beperkt kwetsbare objecten is slechts mogelijk na afweging, bij zwaarwegende argumenten en indien geen afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid van personen.

Het PR-max gebied van de N46, 20 meter, ligt grotendeels binnen de verkeersbestemming, waarbinnen de oprichting van bebouwing in principe is uitgesloten. Slechts een zeer klein deel valt binnen andere bestemmingen als Water of Agrarisch (buiten bouwvlakken). Het PR-max gebied van de spoorlijn, 11 m, ligt eveneens vrijwel geheel binnen de verkeersbestemming.

Aanvullend wordt opgemerkt dat binnen de onderliggende bestemmingen als Water en Agrarisch in principe geen bebouwing is toegestaan.

Het Plasbrandaandachtsgebied betreft een zone van 30 meter aan weerszijden van de weg en spoorlijn waarbinnen geen nieuwe objecten ten behoeve van minder-zelfredzame personen zijn toegestaan. Bij nieuwe ontwikkelingen binnen deze zones dient dit aspect in acht te worden gehouden. Deze zone is om deze reden opgenomen op de verbeelding en voorzien van een specifieke regeling. Voor het Eemskanaal ligt het plasbrandaandachtsgebied (25 meter) binnen de vrijwaringszone. Op grond van deze zone gelden er al bouwbeperkingen. In de regels van deze aanduiding is een vermelding gemaakt van de 25 meter-zone.

Daarnaast geldt bij nieuwe ontwikkelingen binnen het groepsrisicoaandachtsgebied dat een verantwoording van het groepsrisico dient plaats te vinden.

Aangezien het voorliggend bestemmingsplan betrekking heeft op het landelijk gebied, een dunbevolkt gebied, is de personendichtheid binnen het invloedsgebied laag en daarmee ook het groepsrisico (blijft onder de oriënterende waarde).

9.4.3

Buisleidingen

INLEIDING Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden met de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb). Dit besluit omvat de nieuwe regelgeving op het gebied van buisleidingen waardoor gevaarlijke stoffen worden vervoerd.

Op grond van de wetgeving dienen de belemmeringsstrook (5 meter, bij aardgastransportleidingen met een druk van minder dan 40 bar bedraagt deze zone 4 meter), de plaatsgebonden risicocontour (10^{-6}) en het invloedsgebied van het groepsrisico (1%-letaliteitsgrens) in acht te worden gehouden bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu werkt daarnaast aan de Structuurvisie Buisleidingen. De Structuurvisie Buisleidingen gaat het huidige Structuurschema Buisleidingen (1985) vervangen.

In de structuurvisie geeft het Rijk op hoofdlijnen aan waar provincies en gemeenten ruimte moeten reserveren voor buisleidingen (met het oog op de aankomende 10 tot 20 jaar).

De structuurvisie richt zich met name op buisleidingen voor het transport van gevaarlijke stoffen over land. Dan gaat het om aardgas, olieproducten en olieachtige producten en chemicaliën, maar ook om een stof als CO₂ die mogelijk in de toekomst ook op grote schaal wordt getransporteerd. Het gaat daarbij om zowel leidingen die in handen zijn van particuliere bedrijven als leidingen van de overheid, waaronder de leidingen van de Defensie Pijpleiding Organisatie.

In de AMvB Ruimte (Barro, december 2011) is geen verplichting opgenomen om gereserveerde buisleidingenstroken als zodanig te bestemmen. Het is voldoende als bij de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen de betreffende gronden worden vrijgehouden van bestemmingen die realisatie van leidingen in de weg kunnen staan. Andere functies blijven toegestaan, maar daaraan zitten beperkingen.

De risicokaart Groningen geeft ook de ligging van leidingen weer waardoor gevaarlijke stoffen worden getransporteerd. Ook in het plangebied liggen enkele van deze leidingen. Verwezen wordt naar de uitsnede van de risicokaart in het begin van dit hoofdstuk.

In het hiernavolgende overzicht worden deze leidingen weergegeven, inclusief bijbehorende risicoafstanden. Met uitzondering van de aardgascondensaatleidingen van de NAM (K1-leiding) betreft dit allen aardgastransportleidingen.

ONDERZOEK

Tabel 5. Buisleidingen met gevaarlijke stoffen inclusief bijbehorende zones in meter

Leiding	Belemmeringenstrook	PR (10 ⁻⁶ contour)	GR (invloedsgebied)
A N-509-99 (Gasunie) ¹	4 m	-	80 m
B 502282 (NAM)	5 m	-	480 m
500440 (NAM)	5 m	10 m	22 m
(aardgascondensaat)			
N-509-93 (Gasunie)	4 m	-	100 m
C A-543 (Gasunie)	5 m	-	550 m
A-610 (Gasunie)	5 m	-	500 m
502270 (NAM)	5 m	-	480 m
500450 (NAM, aardgascondensaat)	5 m	8 m	16 m
501061 (NAM)	5 m	-	480 m
501071 (NAM)	5 m	-	480 m
502260 (NAM)	5 m	-	425 m
500460 (NAM) (aardgascondensaat)	5 m	8 m	16 m
500470 (NAM) (aardgascondensaat)	5 m	10 m	22 m

¹ Deze leiding is buiten gebruik en daarmee niet opgenomen op de verbeelding.

Leiding	Belemmeringenstrook	PR (10 ⁻⁶ contour)	GR (invloedsgebied)
saat)			
502282 (NAM)	5 m	-	480 m
D 502252 (NAM)	5 m	-	480 m
500510 (NAM, aardgascondensaat)	5 m	9 m	16 m
E A-601 (Gasunie)	5 m	-	470 m

Ook liggen buiten het plangebied een aantal leidingen met gevaarlijke stoffen waarvan de invloedssfeer tot over het plangebied reikt. Aan de zuidzijde van het plangebied ligt de aardgastransportleiding 501090 van de NAM (druk bedraagt 83 bar en diameter 36 inch) en de aardgascondensaatleiding 500500, eveneens van de NAM (druk bedraagt 49 bar en diameter 6 inch). Het plangebied ligt binnen het invloedsgebied van de eerstgenoemde leiding, dat 480 meter beslaat. Voor het overige leggen deze leidingen geen beperkingen op het plangebied.

Ten slotte ligt in het plangebied een gereserveerd tracé ten behoeve van een nieuwe buisleidingenstrook/-straat. Deze ligt aan de oostzijde van het plangebied, ter hoogte van de bestaande ondergrondse infrastructuur.

CONCLUSIE Vanwege de beperkingen die de belemmeringenstrook met zich meebrengt ten aanzien van de oprichting van bebouwing, zijn op de verbeelding de leidingen inclusief de bijbehorende afstanden weergegeven. Daarbij is in de regels een passende regeling opgenomen omtrent deze afstanden. De aardgascondensaatleidingen van de NAM beschikken over een plaatsgebonden risicocontour die grotendeels buiten de belemmeringenstrook ligt. In het bestemmingsplan is voor deze gebieden een aanvullende regeling opgenomen waarbij beperkingen gelden voor nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten. Ten aanzien van het groepsrisico wordt opgemerkt dat de personendichtheid in het invloedgebied laag is en daarmee ook het groepsrisico. Bij nieuwe ontwikkelingen in het invloedsgebied van de leidingen dient het groepsrisico te worden verantwoord.

Zoals eerder genoemd, bestaat er geen verplichting om gereserveerde tracés voor buisleidingenstroken als zodanig te bestemmen. In het voorliggende bestemmingsplan is het gereserveerde tracé dan ook niet voorzien van een specifieke planologische regeling.

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet daarbij niet in nieuwe (grootschalige) bebouwingsmogelijkheden die de toekomstige realisatie van leidingen in de weg kunnen staan. Daarnaast dient bij nieuwe ontwikkelingen die niet bij recht worden geboden te allen tijde de geldende wet- en regelgeving in acht te worden genomen.

9.4.4

Verantwoording

Bij nieuwe besluiten binnen het invloedsgebied van risicovolle objecten, dient invulling te worden gegeven aan de (wettelijke) verantwoordingsplicht van het groepsrisico.

In het kader van het voorliggend bestemmingsplan wordt opgemerkt dat het groepsrisico rond de aanwezige risicovolle inrichtingen, wegen en buisleidingen, gelet op de omgeving, laag is. De gebiedsdelen die in het invloedsgebied van de risicovolle objecten liggen, zijn dun bevolkt waardoor nauwelijks sprake is van een groepsrisico. Daarnaast zal met het oog op de conserverende aard van dit bestemmingsplan, geen verandering in de hoogte van het groepsrisico optreden.

Als onderdeel van de verantwoording heeft de regionale brandweer de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid beoordeeld. De gehele reactie van de brandweer is opgenomen in de bijlagen van dit bestemmingsplan, als onderdeel van overlegreacties (bijlage 3).

Uit de beoordeling blijkt dat de bereikbaarheid in het plangebied over het algemeen redelijk is, maar dat de bluswatervoorzieningen veelal ontoereikend zijn en derhalve een aandachtspunt zijn. Na afronding van het project 'witte vlekken plan' zal blijken welke alternatieve voorzieningen mogelijk zijn. Daarnaast is de zelfredzaamheid als voldoende beschouwd.

Gelet op het vorenstaande, zijn de aanwezige risico's door het bevoegd gezag aanvaardbaar bevonden en bestaat er geen bezwaar tegen dit bestemmingsplan.

9.5

Bodem

Op 1 juli 2008 is het Besluit bodemkwaliteit in werking getreden. Dit besluit zorgt voor een betere balans tussen een gezonde bodemkwaliteit en ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen, zoals natuur en landbouw. Het besluit bevat regels voor het toepassen van grond, baggerspecie en bouwstoffen. Voortaan zijn alle partijen (zoals producenten, tussenhandelaren en leveranciers) verantwoordelijk voor de kwaliteit van grond, baggerspecie en bouwstoffen. Bovendien worden eisen gesteld aan de uitvoering van bodemwerkzaamheden en aan bodemonderzoeken. Voor agrarische ondernemers gelden enkele vrijstellingen.

Maatschappelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw of reconstructies, zijn vaak de motor achter het toepassen van bouwstoffen, grond en baggerspecie. Het mogelijk maken van deze ontwikkelingen zonder de bodem of het oppervlaktewater te schaden, is het doel van besluit.

INLEIDING

ONDERZOEK	Binnen het hele plangebied is een grote variatie van gebruiken aanwezig, waaronder landbouw, recreatie, wonen, werken en infrastructuur. Op basis van de huidige situatie, het gebruik en de historische informatie, kan worden geconcludeerd of bodemverontreinigingen zijn te verwachten die een belemmering kunnen vormen voor mogelijke ontwikkelingen.
CONCLUSIE	Het onderhavige plan bevat een aantal flexibiliteitsbepalingen (onder andere afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden), waarmee ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Voorafgaand aan nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dient vast komen te staan dat de bodemkwaliteit geen belemmering vormt.

9.6

Luchtkwaliteit

INLEIDING	Nederland heeft de regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De in deze wet gehanteerde normen gelden overal, met uitzondering van een arbeidsplaats (hierop is de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing).
-----------	--

Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wet milieubeheer in werking getreden.

Kern van de wet is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Hierin staat wanneer en hoe overschrijdingen van de luchtkwaliteit moeten worden aangepakt. Het programma houdt rekening met nieuwe ontwikkelingen zoals bouwprojecten of de aanleg van infrastructuur. Projecten die passen in dit programma, hoeven niet meer te worden getoetst aan de normen (grenswaarden) voor luchtkwaliteit.

De ministerraad heeft op voorstel van de minister van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer ingestemd met het NSL. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

Niet in betekenende mate

Ook projecten die 'niet in betekenende mate' (nibm) van invloed zijn op de luchtkwaliteit hoeven niet meer te worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. De criteria om te kunnen beoordelen of er voor een project sprake is van nibm, zijn vastgelegd in de AMvB-nibm.

In de AMvB-nibm is vastgelegd dat na vaststelling van het NSL of een regionaal programma een grens van 3% verslechtering van de luchtkwaliteit (een toename van maximaal 1,2 µg/m³ NO₂ of PM₁₀) als 'niet in betekenende mate' wordt beschouwd.

ONDERZOEK	De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor ruimtelijke plannen betreffen stikstofdioxide (NO ₂) en fijn stof (PM ₁₀). De grenswaarden voor stikstofdioxide (NO ₂) en fijn stof (PM ₁₀) uit de wet zijn opgenomen in de navolgende tabel.
-----------	--

Luchtconcentratie	Norm
NO₂	
Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³
PM₁₀	
Jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³

Om te bepalen hoe in Loppersum de situatie is met betrekking tot stikstofdioxide en fijnstof, zijn de Grootschalige Concentratiekaarten Nederland 2011 geraadpleegd.

Stikstofdioxide

Uit het beschikbare kaartmateriaal blijkt dat in de huidige situatie (meetjaar 2012) de concentratie stikstofdioxide tussen de 0 en 15 µg/m³ ligt.

In het jaar 2022 is de verwachting dat in de gehele gemeente deze concentratie is gedaald tot beneden 10 µg/m³.

Fijnstof

Ten aanzien van fijnstof blijkt uit het kaartmateriaal dat in de gehele gemeente de concentratie tussen de 20 en 22 µg/m³ ligt (2012). Voor het jaar 2022 is de verwachting dat deze concentratie is gedaald tot 18-20 µg/m³.

Op dit moment worden de grenswaarden ten aanzien van stikstofdioxide en fijnstof niet overschreden.

Het voorliggend bestemmingsplan maakt bij recht slechts kleinschalige ontwikkelingen mogelijk (onder meer uitbreiding) die, zoals nu voorzien, geen overschrijding van de normen met zich meebrengen.

Bij nieuwe ontwikkelingen dient het effect op de luchtkwaliteit inzichtelijk te worden gemaakt.

CONCLUSIE

9.7

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk thema binnen het beleid van de verschillende overheidsniveaus, zo ook van de gemeente Loppersum.

In het Milieubeleidsplan 2011-2015 heeft de gemeente enkele doelstellingen geformuleerd ten aanzien van duurzaamheid. De gemeente zet in op de volgende aspecten:

1. een meer duurzame en groenere gemeente met bijbehorende profilering;
2. een toename van het gebruik van duurzame energie als zon en wind;
3. een meer duurzaam gebouwde omgeving (duurzame woningbouw, dubo);
4. Een toename van energiezuinig en energiebesparend gedrag van burgers, bedrijven en gemeente;

5. een uitbreiding van de mogelijkheden van elektrisch vervoer en het faciliteren daarvan.

Voornamelijk deze eerste drie aspecten hebben een ruimtelijke component en dienen om deze reden in acht te worden gehouden bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen.

9.8

PlanMER

INLEIDING

Per 1 juli 2010 is de nieuwe regelgeving omtrent de milieueffectrapportage (m.e.r.) in werking getreden, met recent enkele wijzigingen in de drempelwaardenlijst.

Een m.e.r. is verplicht voor:

- plannen die kaderstellend zijn voor activiteiten die m.e.r.- (beoordelings)plichtig zijn. Dit betreffen plannen op het terrein van landbouw, bosbouw, visserij, energie, industrie, vervoer, afvalstoffenbeheer, waterbeheer, telecommunicatie, toerisme, ruimtelijke ordening en grondgebruik, waarin activiteiten worden aangewezen of overwogen, die zijn opgenomen in de bijlage van het Besluit m.e.r. (herzien 1 april 2011);
- plannen waarvoor een passende beoordeling is vereist op grond van de Natuurbeschermingswet 1998.

Daarbij dient het in beide gevallen wel te gaan om een wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plan (bijvoorbeeld een bestemmingsplan Buitengebied).

De m.e.r. is bedoeld om bij de voorbereiding van het ruimtelijke plan de verwachte milieueffecten die van belang zijn voor de besluitvorming, in beeld te brengen.

ONDERZOEK

Het voorliggend bestemmingsplan Buitengebied vormt het kader voor mogelijke m.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten.

In het bestemmingsplan worden namelijk onder andere mogelijkheden gecreëerd voor de schaalvergroting in de landbouw (veehouderij) en overige functiewijzigingen die m.e.r.- (beoordelings)plichtig zijn op grond van het Besluit m.e.r.

Om inzichtelijk te maken of op grond van het voorliggend bestemmingsplan negatieve effecten op de omgeving zijn te verwachten, is een planMER (Milieueffectrapport) opgesteld.

In dit planMER is het milieuonderzoek uitgewerkt waarmee inzicht wordt gegeven in de milieueffecten die op basis van het bestemmingsplan zijn te verwachten.

Dit planMER is dan ook onlosmakelijk verbonden met het voorliggend bestemmingsplan.

B J u r i d i s c h e v o r m g e v i n g
v a n h e t b e s t e m m i n g s -
p l a n

10

Vertaling bijzondere thema's

10.1

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op een aantal belangrijke thema's uit sectorale wet- en regelgeving. Het gaat hier om wet- en regelgeving op het gebied van archeologie, ecologie en water. Omdat deze wet- en regelgeving gevolgen kan hebben voor de concrete beleidsuitwerking per functie, is gekozen dit hoofdstuk voor de planbeschrijving te plaatsen. Hetzelfde geldt voor een aantal milieuhygiënische thema's, maar die zijn in het voorgaande hoofdstuk 9 al behandeld en krijgen, wat betreft concretisering, plek in hoofdstuk 11.

Alvorens in te gaan op de vertaling van de thema's archeologie, ecologie en water, is het van belang het karakter van een bestemmingsplan Buitengebied te benoemen. In algemene zin kan worden opgemerkt dat een bestemmingsplan Buitengebied het karakter heeft van een conserverend plan. In het bestemmingsplan Buitengebied wordt uitgegaan van de huidige situatie.

Desalniettemin worden in het plan de nodige ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Onderscheid kan worden gemaakt in bij recht geboden ontwikkelingsmogelijkheden en ontwikkelingen die slechts onder voorwaarden (afwijkings- en wijzigingsregels) mogelijk zijn.

Bij recht worden in het bestemmingsplan mogelijkheden geboden om bebouwing binnen het bouwvlak en bij woningen op te richten. Daarnaast kan worden gebouwd ten behoeve van functies als niet-agrarische bedrijven, verblijfsrecreatieterreinen et cetera. Het gaat in al deze gevallen om kleine oppervlakken.

10.2

Archeologie

Algemeen

In paragraaf 3.2 is ingegaan op het gemeentelijk archeologiebeleid. Hierin is aangegeven dat de Noord-Groninger gemeenten gezamenlijk inhoud hebben gegeven aan het archeologiebeleid. Kern van dat beleid is de Archeologische verwachtingskaart en beleidsadvieskaart. In het rapport wordt onderscheid gemaakt in vier typen gebieden:

1. wettelijk beschermde archeologische monumenten;
2. archeologisch waardevolle gebieden (niet-beschermde AMK-terreinen, wierden, borgen, boerderijplaatsen, ARCHIS-waarnemingen en de wemen);
3. gebieden van archeologisch belang (historische kernen);
4. archeologische onderzoeksgebieden (hoge verwachtingen van de verwachtingskaart en de beek- en rivierdalen).

Vertaling

Terreinen

Conform het archeologiebeleid van de regio Noord-Groningen, komen in het plangebied drie archeologische waarderings voor:

- Waarde - Archeologie 1;
- Waarde - Archeologie 2;
- Waarde - Archeologie 4.

De betreffende gronden zijn in het onderhavig bestemmingsplan voorzien van een dubbelbestemming.

De gebieden die zijn aangemerkt als Waarde - Archeologie 1 zijn de beschermde archeologische terreinen (beschermd op grond van de Monumentenwet 1988). Voor deze terreinen geldt dat bij ingrepen in de bodem contact dient te worden gezocht met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Op gronden binnen de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2 mogen, zonder archeologisch onderzoek te hebben verricht, geen gebouwen worden opgericht en/of grondwerkzaamheden worden gedaan met diepte van meer dan 40 cm -mv en met een oppervlakte van 50 m² of meer.

Binnen de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 4 is het niet mogelijk om zonder archeologisch onderzoek gebouwen op te richten en/of werkzaamheden uit te voeren met een diepte van 50 cm -mv en een oppervlakte van 200 m² of meer.

Voor alle gronden binnen de dubbelbestemmingen Waarde - Archeologie 2 en Waarde - Archeologie 4 geldt dat indien uit reeds gedaan onderzoek is gebleken dat in de bodem geen archeologische resten aanwezig zijn, een archeologisch onderzoek achterwege kan blijven.

Daarnaast geldt dat er geen omgevingsvergunning voor een werk, geen bouwwerk zijnde is vereist wanneer kan worden aangetoond dat de bodem ter plaatse reeds is verstoord bijvoorbeeld als gevolg van diepploegen en herdrainage en bij het uitvoeren van normaal onderhoud.

Bebouwing

De in het plangebied aanwezige rijksmonumenten zijn beschermd op grond van de Monumentenwet 1988. Ondanks deze wettelijke bescherming is in de regels van het voorliggende bestemmingsplan een beschermende regeling opgeno-

RIJKSMONUMENTEN

men, ter behoud van de uiterlijke verschijningsvorm. Hierbij wordt verwezen naar de bijlage van de regels, waarin een overzicht van de rijksmonumenten is opgenomen.

In het plangebied komt (naast de rijksmonumenten) een aantal karakteristieke panden voor die een dusdanige cultuurhistorische/architectonische waarde hebben dat bescherming gewenst is. Deze zijn echter niet aangeduid in dit bestemmingsplan. Gekozen is om alle karakteristieke panden in de gemeente te inventariseren en in een apart, nog op te stellen, facetbestemmingsplan op te nemen.

KARAKTERISTIEKE PANDEN

10.3

Ecologie

Algemeen

Het plangebied kent (vanuit ecologisch oogpunt) zowel waardevolle als minder waardevolle delen. Conform de wet- en regelgeving op rijksniveau en op provinciaal niveau dienen de aanwezige natuurlijke/ecologische waarden te worden beschermd.

Op delen van het plangebied waar aanwijsbaar minder waarden van flora en fauna voorkomen, dienen echter geen onnodige beperkingen te worden gelegd. Dit uitgangspunt heeft de basis gevormd voor de gekozen regeling in het voorliggend bestemmingsplan.

Vertaling

Gebieden

In het plangebied zijn enkele ecologisch/natuurlijk waardevolle gebieden aanwezig waarvoor ter behoud, herstel en ontwikkeling van de aanwezige waarden een zeker beschermingsregime geldt.

In dit kader zijn twee bestemmingen opgenomen die hierin voorzien.

De bestemming Natuur omvat de EHS-gebieden binnen het plangebied. Het betreft het gebied Hoeksmeer en de gebieden rond borg Rusthoven en Ekenstein.

NATUUR

Het doel van deze bestemming is het behoud, herstel en ontwikkeling van de aanwezige natuurlijke waarden. Cultuurgrond en extensieve dagrecreatie zijn tevens begrepen in deze bestemming. Voor werken en werkzaamheden op deze gronden is een omgevingsvergunning nodig.

De bestemming Bos is opgenomen voor het gebied tussen Westerwijtwerd en Middelstum, dat via het project 'b(l)oeiende bosranden' is aangemerkt als een natuurlijk waardevol gebied. Ook de gebieden die conform het provinciaal beleid zijn aangemerkt als 'bos- en natuurgebieden buiten de Ecologische Hoofdstructuur', hebben de bestemming Bos gekregen. Deze bestemming is

BOS

gericht op het behoud en bescherming van de aanwezige houtopstanden en uitstraling van het gebied.

N.B.: de aanwezige productiebossen in het plangebied vallen niet onder deze bestemming. Deze bossen zijn in het verleden in het kader van agrarisch gebruik gerealiseerd en hebben deze bestemming behouden.

OVERIG Ten slotte is een algemene wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het omzetten van agrarische gronden in natuurgebied. Dit betreft gronden als onderdeel van de Ecologische Hoofdstructuur of als onderdeel van de robuuste verbindingzone.

Soorten

Voor de bescherming van soorten is geen specifieke regeling in het voorliggende bestemmingsplan opgenomen. Hoewel bij recht nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk zijn, is het niet vast te stellen in welke vorm en of hieraan uitvoering wordt gegeven. Op grond van de wetgeving is voor deze ontwikkelingen een beschermingsregime van kracht, de verantwoordelijkheid voor naleving wordt bij de initiatiefnemer gelegd.

10.4

Water

Algemeen

Op grond van artikel 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen die een beschrijving bevat van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie.

In die paragraaf dient te worden uiteengezet of en in welke mate het plan in kwestie gevolgen heeft voor de waterhuishouding, dat wil zeggen het grondwater en het oppervlaktewater. Het is de schriftelijke weerslag van de zogenaamde watertoets: 'het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren (door de waterbeheerder), afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen'.

Hoewel het bestemmingsplan Buitengebied kan worden gekarakteriseerd als een conserverend plan, worden in het plan toch de nodige ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Onderscheid kan worden gemaakt in bij recht geboden ontwikkelingsmogelijkheden en ontwikkelingen die slechts onder voorwaarden (afwijking bij omgevingsvergunning en wijzigingen) mogelijk zijn.

Het voorliggende bestemmingsplan is voorgelegd aan het Waterschap Noorderzijlvest.

Vertaling

De belangrijkste watergangen in het plangebied hebben een bestemming gekregen die het karakter en de functie van deze wateren waarborgen.

Het betreft in dit geval de hoofdwatergangen (als zodanig aangemerkt door het Waterschap Noorderzijlvest) en karakteristieke waterlopen (provinciaal beleid).

Naast deze watergangen is in het plangebied ook een veelheid aan te schouwen sloten aanwezig. Dit betreffen voornamelijk de perceelstoten. Deze watergangen hebben in het onderhavig plangebied geen specifieke planologische regeling gekregen. In de verscheidene bestemmingen is water als functie in de bestemmingsomschrijving benoemd en dienen, conform de Keur, geen werkzaamheden in en nabij deze watergangen te worden verricht zonder advies van het waterschap. In de regels is vastgelegd dat hier een bebouwingsvrije onderhoudstrook van 5 meter moet worden aangehouden.

Op grond van het rijksbeleid gelden langs het Eemskanaal bebouwingsbeperkingen. Binnen 5 meter van de oeverlijn geldt een geheel bebouwingsvrije zone en tot 30 meter vanaf de oeverlijn gelden bouwbeperkingen ten aanzien van bouwwerken, opgaande beplanting en dergelijke die de vaarwegfunctie kunnen belemmeren. In het bestemmingsplan is voor het gebied gemeten tot 30 meter vanuit de oeverlijn van het Eemskanaal de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - vaarweg' opgenomen.

De hoofdwatergangen in het plangebied hebben de bestemming Water gekregen. Deze bestemming is gelegd op zowel de waterloop zelf als de oeverstroken. Gebruik als vaarwater en voor recreatieve doeleinden is toegestaan. Binnen de bestemming zijn tevens begrepen de aanwezige gemalen. Gebouwen zijn slechts toegestaan in de vorm van bestaande bebouwing ten behoeve van deze gemalen.

WATER

Conform het provinciaal beleid genieten karakteristieke waterlopen een zekere bescherming. In het plangebied zijn enkele karakteristieke waterlopen aanwezig en deze zijn ook als zodanig bestemd.

WATER - KARAKTERISTIEKE
WATERLOOP

Ook hier is de bestemming gelegd op zowel de waterloop zelf als de oeverstroken. Extensief recreatief medegebruik is toegestaan.

Binnen de bestemming geldt een verbod op het verleggen van de waterloop en het wijzigen van het profiel, wel is via een afwijkingsbepaling de aanleg of het herstel van natuurvriendelijke oevers mogelijk.

Ten behoeve van het onderhoud en de instandhouding van de regionale waterkeringen zijn de betreffende watergangen en omliggende gronden voorzien van de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering. Deze bestemming bevat beperkingen voor het bouwen en er geldt een omgevingsvergunningplicht voor onder andere verschillende groundbewerkingen.

WATERSTAAT - WATERKERING

OVERIG Zoals reeds benoemd, is het van belang dat het waterschap wordt betrokken bij ontwikkelingen die gedurende de planperiode gaan spelen.
In de regels is derhalve opgenomen dat bij aanvragen voor omgevingsvergunningen en/of gebruik van wijzigingsbepalingen vooraf met het waterschap dient te worden overlegd.

Planbeschrijving



11.1

Algemeen

In de inleiding van het voorliggende bestemmingsplan is reeds kort ingegaan op de in 2010 vastgestelde Kadernota bestemmingsplan Buitengebied Loppersum en de relatie van dit beleidsdocument tot het bestemmingsplan Buitengebied. Het voorliggend bestemmingsplan Buitengebied betreft een juridische vertaling van de beleidsuitgangspunten die in de kadernota zijn benoemd.

ACHTERGROND

In enkele gevallen betreft het een juridische regeling die een-op-een voortvloeit uit de kadernota. Echter in veel gevallen is een concrete juridische regeling niet mogelijk, onder meer bij uitbreidingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven en veranderingen in het gebruik van de gronden. Voor deze gevallen zijn zogenoemde flexibiliteitsbepalingen opgenomen (onder andere afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden) waaraan veelal nadere voorwaarden zijn gekoppeld.

Het voorliggende bestemmingsplan is opgesteld conform de verplichtingen van de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen 2008 (SVBP 2008). Deze standaard gaat uit van de digitale raadpleging van de verbeelding. Door in de digitale verbeelding in te zoomen, worden meerdere details zichtbaar.

BESTEMMINGSPLAN

De gebiedsgerichte bestemmingen hebben hoofdzakelijk betrekking op grote (onbebouwde) landelijke gebieden, natuur- en bosgebieden en verkeers- en waterwegen. Daarnaast kent het bestemmingsplan functiegerichte bestemmingen, zoals woningen, bedrijven, agrarische bedrijven et cetera. De bestemmingen zijn in de regels en op de legenda van de verbeelding opgenomen conform de in de SVBP 2008 voorgeschreven volgorde.

In het navolgende worden eerst een meer gebiedsgerichte beschrijving en beleidsuitgangspunten gegeven, waarna wordt ingegaan op de functies in het plangebied. En passant worden de bestemmingen hierin meegenomen.

11.2

Gebiedsgericht beleid en bestemmingen

In het plangebied liggen een aantal waardevolle gebieden, die mede op grond van het provinciaal beleid een zekere bescherming genieten.

Wierden

Karakteristiek voor het plangebied zijn de aanwezige wierden; verhoogde woonplaatsen. Deze gebieden zijn op veel plaatsen ook als zodanig nog zichtbaar in het landschap. Vanwege onder andere de cultuurhistorische waarde worden de wierden gezien als een waardevol landschapselement. Ter bescherming van het reliëf van de wierden is de dubbelbestemming Waarde - Wierde opgenomen.

Ter behoud van de openheid van het zicht op en de herkenbaarheid van wierden en wierdendorpen is ook voor de directe omgeving van de wierden in de regels een dubbelbestemming opgenomen (Waarde - Invloedsgebied wierden).

In beide dubbelbestemmingen geldt een verbod voor nieuwe houtteelt en voor de aanleg van bos en boomgaarden. Voor de wierden geldt daarnaast, ter bescherming van het reliëf, ook een verbod op diepploegen, egaliseren en afschuiven van gronden.

Geomorfologie

De gronden die zijn aangemerkt als karakteristieke waterloop en bijbehorende laagten (ruimtelijke kenmerken) genieten een bescherming.

De dubbelbestemming Waarde - Geomorfologie voorziet in het behoud van de laagten die met bestaande of verdwenen waterlopen samenhangen. Ook de herkenbare verkaveling behorende bij deze karakteristiek is begrepen in deze bestemming.

Landschap

De als Waarde - Landschap aangemerkte gronden hebben de volgende ruimtelijke kenmerken:

- openheid;
- reliëf;
- oorspronkelijke verkavelingen;
- beloop van wegen en waterlopen;
- profiel van dijken en historische dijken;
- openheid van, het zicht op en de herkenbaarheid van wierden en wierdendorpen.

Voor de gronden waarop de voorgenoemde dubbelbestemmingen betrekking hebben, is een omgevingsvergunning vereist voor het uitvoeren van bepaalde werken, geen gebouw zijnde, of van werkzaamheden. Hiermee wordt een zekere afweging geborgd bij ontwikkelingen die de te beschermen waarden kunnen schaden.

11.3

Functiegerichte bestemmingen

11.3.1

Agrarisch

Cultuurgrond

Een groot deel van het plangebied bestaat uit agrarische cultuurgrond. Deze gronden zijn als zodanig bestemd (bestemming Agrarisch).

Boom- en houtteelt zijn op deze gronden niet toegestaan. De bestaande productiebossen zijn wel meegenomen in deze bestemming. Deze bossen hebben veelal geen hoge natuurlijke waarde. Als de bomen worden gerooid, kunnen de gronden in gebruik worden genomen als agrarische cultuurgrond.

Agrarische bedrijven

In het voorliggend bestemmingsplan hebben de agrarische bedrijven een bouwvlak gekregen in de vorm van een zoekgebied van circa 3 hectare.

Binnen dit zoekgebied is een bouwperceel van maximaal 1,5 hectare bij recht mogelijk, waarbij de gebouwen dienen te worden geclusterd. Binnen de kwetsbare gebieden, gebieden met de dubbelbestemming Waarde - Invloedsgebied wierden, Waarde - Geomorfologie en Waarde - Landschap, is de bouwmogelijkheid beperkt tot 1 hectare bij recht. Voor bedrijven die geheel of gedeeltelijk binnen deze gebieden liggen, is een afweging gemaakt van de bouwmogelijkheden en de mogelijke inbreuk hiervan op het landschap. In de regels is een lijst opgenomen met adressen en de mogelijkheid van 1 hectare of 1,5 hectare aan bebouwing bij recht.

In de provinciale Omgevingsverordening zijn voorwaarden opgenomen voor uitbreidingen van het bouwperceel tot boven de 1 hectare. In de bouwregels zijn deze voorwaarden, de zogenoemde maatwerkbenadering, toegevoegd. De omgevingsvergunning voor het bouwen kan pas worden verkregen als aan de gestelde voorwaarden is voldaan.

Bij afwijking van de bouwregels is de mogelijkheid aanwezig om, onder voorwaarden, het bouwperceel uit te breiden tot 2 hectare. De maatwerkbenadering en het vereiste van een goede landschappelijke inpassing maken hier een wezenlijk onderdeel van uit.

Voor de uitbreiding van bouwpercelen in kwetsbare gebieden is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor een uitbreiding van het bouwperceel naar 2 hectare. Ook hier geldt de maatwerkbenadering en een goede landschappelijke inpassing.

Door het opnemen van een groot zoekgebied en aanvullende regels (met voorwaarden) ten aanzien van de omvang van het agrarisch bouwperceel bij recht en via afwijking c.q. wijziging, is een duidelijk kader gecreëerd voor uitbreidingen van agrarische bedrijven. Voor zowel de burger als voor de plantoetser is op deze manier duidelijk waar (in principe) de uitbreiding plaatsvindt. Daar-

naast schept deze regeling de nodige flexibiliteit in de plaatsing van de bebouwing (onder meer teneinde een optimale bedrijfsvoering te genereren).

Een deel van de agrarische bedrijven in de gemeente wordt gevormd door de intensieve veehouderijen (hoofd- of neventak). Deze agrarische bedrijven zijn, vanwege hun invloed op het milieu, aan strengere regels gebonden dan de grondgebonden agrarische bedrijven (zie ook paragraaf 5.2).

De intensieve veehouderijbedrijven hebben een aanduiding gekregen. Voor deze bedrijven zijn slechts beperkte bouw- c.q. uitbreidingsmogelijkheden aanwezig, afhankelijk van het gebied waarin ze zijn gevestigd. Ten aanzien van de juridische regeling is aangesloten bij het beleid van de provincie Groningen omtrent intensieve veehouderijen. In haar beleid gaat de provincie uit van drie gebieden: de witte, gele en groene gebieden. Per gebied gelden verschillende regels ten aanzien van de toegestane oppervlakte aan intensieve veehouderijen. In de regels is deze regeling uitgewerkt in een tabel waarin per intensieve veehouderij(tak) is aangegeven wat de toegestane oppervlakte voor uitbreiding is. In het navolgende overzicht zijn de, in het plangebied aanwezige, intensieve veehouderijen weergegeven.

Adres	Plaats	Bedrijfsactiviteit	Aantal dieren conform milieuvergunning	Wit, geel of groen gebied o.b.v. provinciaal beleid
Stedumerweg 28	Loppersum	Akkerbouw/ pluimvee	30.000 mestkui- kens	Geel
Fraamweg 9	Middelstum	Melkrundvee/ pluimvee	28.000 legkip- pen *grondhuisvestin- g)	Wit
Kolkweg 5A	Zijldijk	Akkerbouw/ pluimvee	38.000 mestkui- kens	Groen
Godlinzerweg 5	Leermens	Akkerbouw/ pluimvee	43.400 mestkui- kens en 354 meststieren	Wit
Wijmersweg 67	Loppersum	Kalvermesterij	270 mestkalve- ren	Wit
Westerweg 4	'T Zandt	Varkenshouderij (biologisch)	1.320 vleesvar- kens, 135 guste, 700 gesp big- gen, 60 kraam- zeugen	Groen
Eekwerderweg 1	Wirdum	Melkrundvee/ varkenshouderij	300 vleesvar- kens	Wit
Stitswerderweg 25	Middelstum	Kuikenmesterij	135.000 mest- kuikens	Geel
Oosterwiltwer- derweg 13	Eenum	Varkenshouderij	1.480 mestvar- kens	Wit
Weersterweg 14	Stedum	Pluimvee	36.000 mestkui- kens	Wit
Molenweg 16	Westeremden	Pluimvee/ rundvee	1.000 legkippen	Wit

Nevenactiviteiten

Bij afwijking van de gebruiksregels is de mogelijkheid daar om nevenactiviteiten op te starten. Het betreft onder meer mestvergisting (co-vergisting) en niet-agrarische activiteiten zoals zorgfuncties en kleinschalig kamperen.

Ten aanzien van mestvergisting geldt dat alleen die inrichtingen zijn toegestaan die een wezenlijke binding hebben met het agrarische bedrijf. Dit houdt in dat meer dan 50% van de te vergisten meststoffen of co-substraten van het eigen agrarische bedrijf afkomstig moet zijn.

Ook kleinschalig kampeerterreinen zijn, onder voorwaarden, toegestaan bij agrarische bedrijven. Dit sluit tevens aan bij het gemeentelijk beleid waarin deze mogelijkheden worden genoemd; de gemeente wil de recreatieve mogelijkheden in het landelijk gebied verbeteren.

Ten slotte wordt in de bestemming Agrarisch de mogelijkheid geboden om agrarische grond in gebruik te nemen als tuin. Door middel van enkele voorwaarden die aan een afwijkingsbevoegdheid zijn gekoppeld, kunnen tuinen bij woningen op aangrenzende percelen worden vergroot.

Voor alle nevenactiviteiten geldt dat deze te allen tijde ondergeschikt dienen te zijn aan de agrarische hoofdfunctie.

Bedrijfsbeëindiging

In het geval van bedrijfsbeëindiging kan via een wijziging van het bestemmingsplan de agrarische functie, onder voorwaarden, worden omgezet in een woonfunctie of een andere niet-agrarische functie.

Na wijziging krijgt het voormalige agrarische bedrijf de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - voormalige boerderij' en de bestemming die past bij de nieuwe functie, bijvoorbeeld Wonen of Bedrijf.

De aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - voormalige boerderij' is opgenomen om te waarborgen dat de op het moment van wijziging bestaande maatvoering gehandhaafd blijft. Dat is namelijk één van de voorwaarden die de provincie stelt aan de functiewijziging.

Ook blijft de mogelijkheid bestaan om dit voormalige agrarische bedrijf in de toekomst te wijzigen in een andere niet-agrarische functie, bijvoorbeeld van Bedrijf naar Maatschappelijk.

Nieuwvestiging

Nieuwvestiging van grondgebonden agrarische bedrijven is uitgesloten conform het provinciaal beleid. Wel is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen met de mogelijkheid tot het uitbreiden van agrarische bedrijven die buiten het plangebied liggen, maar wel hieraan grenzen. Hiertoe kan worden meegewerkt met de uitbreiding van het agrarische bouwvlak.

11.3.2

Niet-agrarische bedrijvigheid

De provincie gaat in haar beleid terughoudend om met niet-agrarische functies in het buitengebied. Nieuwvestiging en nieuw ruimtebeslag ten behoeve van

het niet-agrarische grondgebruik zijn niet mogelijk. Het gemeentelijk beleid sluit hierbij aan.

In het bestemmingsplan komen de volgende niet-agrarische bedrijven voor:

- Bedrijf. De bestaande bedrijven en bedrijven in de categorie 1, 2 en 3.1 (qua milieusituatie gelijk te stellen aan categorie 1- of 2-bedrijven) zijn in deze bestemming begrepen.
- Horeca;
- Maatschappelijk;
- Recreatie.

Deze bedrijven hebben, conform het provinciaal beleid, een eenmalige uitbreidingsmogelijkheid van 20% van de bedrijfsvloeroppervlakte gekregen (ten opzichte van de bestaande bebouwing, peildatum 17 juni 2009). Naast de bedrijfsbebouwing is ook een bedrijfswoning toegestaan.

Ten aanzien van de bestemming Horeca wordt opgemerkt dat in het plangebied slechts categorie 1-horecabedrijven zijn toegestaan. Het betreft horecabedrijven die geen tot een geringe milieubelasting leggen op de omgeving, waaronder pensions, restaurants en lunchrooms.

In de (algemene) wijzigingsregels is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen waarmee functie-uitwisseling mogelijk wordt gemaakt van niet-agrarische bedrijvigheid naar niet-agrarische bedrijvigheid (bijvoorbeeld Bedrijf naar Maatschappelijk) of van niet-agrarische bedrijvigheid naar een woonbestemming.

1 1 . 3 . 3

W o n e n

Ook aan wonen in het buitengebied stelt de provincie stringente voorwaarden. In het algemeen geldt dat gemeenten slechts beperkte nieuwbouwmogelijkheden hebben en dat verstening van het buitengebied niet gewenst is. Het gemeentelijk beleid sluit aan bij dat van de provincie.

De bestaande woningen in het plangebied hebben een woonbestemming gekregen. Per bestemmingsvlak is één woning toegestaan, tenzij het bestaande aantal meer bedraagt. De oppervlakte van een woning, inclusief aan- en uitbouwen en bijgebouwen mag niet meer bedragen dan 300 m². Dit is conform provinciaal beleid.

De voormalige agrarische bedrijven die na bedrijfsbeëindiging zijn gewijzigd in een woonfunctie hebben ook de bestemming Wonen gekregen, met daarnaast de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - voormalige boerderij'. Voor de hoofdgebouwen geldt dat de bestaande maatvoering gehandhaafd moet blijven. In bijlage 1 is een lijst opgenomen met de percelen die de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - voormalige boerderij' hebben gekregen.

Op 1 januari 2013 is de nieuwe wetgeving omtrent plattelandswoningen in werking getreden. In dit kader zijn enkele (voormalige) agrarische bedrijfswoningen die op dit moment door burgers worden bewoond, aangeduid als 'specifieke vorm van agrarisch - plattelandswoning'. Hiermee wordt geregeld dat de woning bewoond mag worden door iemand die geen functionele binding heeft met het nabijgelegen agrarische bedrijf, maar de woning geniet geen bescherming tegen de nadelige milieueffecten van de bedrijfsvoering van het agrarische bedrijf waartoe de woning voorheen behoorde. Ten aanzien van nabijgelegen veehouderijen wordt opgemerkt dat deze '(voormalige) agrarische bedrijfswoningen' op grond van de Wet geurhinder en veehouderij een geringere bescherming genieten dan reguliere burgerwoningen (zie ook paragraaf 9.2).

Naast de woonfunctie is bij recht een beroep aan huis mogelijk. Daarnaast kan bij omgevingsvergunning een afwijking van het gebruik worden toegestaan voor een aan huis verbonden bedrijf. Bedrijfsactiviteiten moeten zowel functioneel als qua ruimtebeslag (maximaal 30% van de bebouwing) ondergeschikt zijn aan de woonfunctie.

Ook wordt bij burgerwoningen de mogelijkheid geboden om via een omgevingsvergunning een kleinschalig kampeerterrein of bed and breakfastvoorzieningen op te richten. Ook voor de aanleg van paardenbakken is een omgevingsvergunning nodig.

Het perceel aan de Stedumerweg 7 te Loppersum heeft de aanduiding 'gemengd' gekregen. Op deze locatie zijn drie verschillende activiteiten aanwezig. Het therapeutisch en recreatief gebruik van een groepsaccommodatie is de hoofdactiviteit. Daarnaast zijn er nevenactiviteiten aanwezig in de vorm van een zorgboerderij, inclusief een theetuin en de verkoop van zelf geteelde producten, en een bouwbedrijf.

De gemeente zet in haar welzijnsbeleid in op het ondersteunen en faciliteren van mantelzorg. In het bestemmingsplan is dit dusdanig vertaald dat in alle woningen en bedrijfswoningen bij recht mantelzorg kan worden verleend (opgenomen in Algemene gebruiksregels). In de Algemene afwijkingsregels is een afwijkingmogelijkheid opgenomen voor het gebruik van vrijstaande bijgebouwen bij (bedrijfs)woningen voor mantelzorg.

1 1 . 3 . 4

Recreatie

In het plangebied ligt een recreatiebedrijf, aan de Dijkumerweg 2, dat als zodanig is bestemd. Vanwege het feit dat alle activiteiten die hier plaatsvinden zijn terug te brengen naar de recreatieve functie, zowel op verblijfsrecreatief gebied als op dagrecreatief gebied, is gekozen dit bedrijf een bestemming te geven, expliciet gericht op de activiteiten die hier plaatsvinden.

Daarnaast zijn de recreatieve activiteiten in en rond de jachthaven als zodanig bestemd. De jachthaven zelf is in de bestemming Water aangeduid. Het terrein bij de jachthaven is bestemd als Recreatie, met mogelijkheden voor dag- en verblijfsrecreatie. De verblijfsrecreatieve functie bestaat voornamelijk uit kamperen (tenten en campers).

In het plangebied zijn ook andere bedrijven te vinden die recreatieve activiteiten hebben, niet zijnde een hoofdfunctie en niet zijnde kleinschalige kampeerterreinen. Deze bedrijven hebben een niet-recreatieve bestemming, waarbij de recreatieve activiteit expliciet is aangeduid.

Daarnaast wil de gemeente kleinschalige recreatievormen in het buitengebied bevorderen. Dit ter versterking van de recreatieve functie in het algemeen. Bij agrarische bedrijven en in de woonbestemming zijn bij afwijking van de gebruiksregels kleinschalige kampeerterreinen en bed and breakfastvoorzieningen mogelijk.

Extensieve dagrecreatie is in alle gebiedsbestemmingen toegestaan.

1 1 . 3 . 5

Maatschappelijk

In de bestemming Maatschappelijk zijn de gronden bestemd voor maatschappelijke voorzieningen. Het betreft onder meer enkele zorgvoorzieningen.

De in het gebied aanwezige historische (wind)molens hebben ook een maatschappelijke bestemming gekregen. Dit vanwege het feit dat van deze gebouwen heden ten dage de bedrijfsfunctie ondergeschikt is aan de publieke functie.

Ter bescherming van de molenbiotoop (de omgeving waarmee de molen in relatie staat) beschikt een molen over een zone waarbinnen bebouwingsbeperkingen gelden. Rond de molens moet een gebied worden vrijgehouden van beplanting en bebouwing hoger dan de stellinghoogte van de molen. Daartoe is in het plan de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone - molenbiotoop' opgenomen. Naast de in het plangebied voorkomende molens, liggen buiten het plangebied ook enkele molens waarvan de beschermingszone wel binnen het onderhavig plangebied ligt.

De navolgende molens liggen in het plangebied

- De Meervogel (Garrelsweer): poldermolen, geen stellinghoogte;
- De Kloostermolen (Garrelsweer): poldermolen, geen stellinghoogte;
- De Hoop (Garsthuizen): stellinghoogte 11,5 meter;
- De Palen (Westerwijtwerd): poldermolen, geen stellinghoogte.

De navolgende molens liggen buiten het plangebied, maar de beschermingszone ligt hier wel binnen:

- De Hoop (Middelstum): stellinghoogte 10 meter;
- De Stormvogel (Loppersum): stellinghoogte 9,4 meter;

- Zeldenrust (Westerwijdwerd): stellinghoogte 5,2 meter;
- De Leeuw (Zeerijp): stellinghoogte 7,05 meter;
- Hunsingo (Onderdendam): stellinghoogte 9,6 meter.

1 1 . 3 . 6

Cultuur en Ontspanning

De Borg Ewsum is bestemd als Cultuur en Ontspanning. Door de verscheidenheid aan activiteiten die plaatsvinden in en op het terrein van de borg (onder andere maatschappelijk en recreatief), is gekozen voor een specifieke bestemming. De bestemming Cultuur en Ontspanning doet hieraan het meeste recht. De verschillende functies van deze borg zijn benoemd in de bestemmingsomschrijving.

1 1 . 3 . 7

Sport

De ijsbaan en de tennisbaan bij Stedum zijn bestemd als Sport. Vanwege de overwegend sportieve functie die dit gebied heeft en de directe begrenzing aan de kern, is gekozen voor deze bestemming. De andere ijsbaan in het plangebied ligt in de bestemming Agrarisch en heeft een functieaanduiding gekregen. Gezien de ligging van deze ijsbaan in een omgeving van agrarische cultuurgrond, is gekozen om de agrarische bestemming als zodanig te houden en de aanduiding ijsbaan te gebruiken. Bij het niet in gebruik zijn van deze ijsbaan, kunnen de gronden worden gebruikt ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering.

In de bestemming Sport zijn de bijbehorende voorzieningen, zoals kantine, kleedkamers en sanitaire voorzieningen begrepen.

1 1 . 3 . 8

Infrastructuur

De doorgaande wegen, met de bijbehorende fiets- en voetpaden zijn bestemd als Verkeer - Wegverkeer.

De landbouwontsluitingswegen en overige 'kleine' wegen zijn in de agrarische bestemming opgenomen.

De spoorlijn Groningen-Delfzijl heeft de bestemming Verkeer - Railverkeer.

De verkeersbestemming omvat zowel de weg zelf als de direct aangrenzende gronden. Op grond van de bestemming zijn alleen activiteiten/functies toegestaan die rechtstreeks zijn te koppelen aan de verkeersfunctie, onder andere bermen en (bij het wegverkeer) de parkeervoorzieningen. Gebouwen zijn niet toegestaan op de gronden behorende bij deze bestemming.

11.3.9

Overige functies

In het plangebied zijn twee gaswinlocaties aanwezig. Deze zijn bestemd als Bedrijf - Delfstoffengebied. Deze bedrijven beschikken over zones waarbinnen beperkingen worden gesteld aan het gebruik van de gronden waarop deze zones betrekking hebben. Hiervoor zijn gebiedsbestemmingen opgenomen.

In verband met de externe veiligheid voor deze bedrijven is een veiligheidszone opgenomen (veiligheidszone - bevi). Binnen deze zone mogen geen (beperkt) kwetsbare objecten worden opgericht.

De geluidzones zijn in het onderhavig plan opgenomen met de gebiedsaanduiding 'geluidzone - industrie'.

De bestemming Bedrijf - Nutsvoorziening geldt voor voorzieningen van openbaar nut, zoals transformatorstations, rioolwaterzuiveringsinstallaties, rioolgemalen en dergelijke. In de bestemming Agrarisch bevinden zich daarnaast enkele kleine nutsgebouwen/trafo's (tot 50 m³). Deze zijn begrepen in de bestemming.

Voor de ondergrondse en bovengrondse hoogspanningsleidingen zijn dubbelbestemmingen opgenomen. Voor deze bestemmingen gelden beperkingen voor wat betreft bebouwing en het uitvoeren van werken en werkzaamheden. Voor de bovengrondse hoogspanningsleidingen (Leiding - Hoogspanningsverbinding) is in het voorliggende bestemmingsplan de indicatieve zone voorzien van een passende regeling. Hiermee worden ook in de toekomst gevoelige functies (zoveel mogelijk) buiten deze zones gehouden. Daarbij is omschreven dat binnen de belemmeringsstrook überhaupt geen bebouwing is toegestaan.

Voor de ondergrondse hoogspanningsleiding (Leiding - Hoogspanning) geldt hiervoor een strook van 3 meter ter weerszijden van de betreffende leiding.

De veenkoloniale afvalwaterleiding die het gebied doorsnijdt, is aangeduid met een gebiedsaanduiding ('Afvalwaterleiding'). Ook op deze gronden, tot 7,5 meter aan weerszijden van de leiding, zijn beperkingen gesteld aan het gebruik.

Ook liggen in het plangebied een aantal wegen waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Deze wegen hebben een zone van 30 meter waarbinnen de oprichting van objecten ten behoeve van minder zelfredzame personen niet is toegestaan. Voor deze zones is een specifieke regeling opgenomen, te weten veiligheidszone - vervoer gevaarlijke stoffen. Voor de spoorweg en de N46 gelden voorts aanvullende bepalingen ten aanzien van het plaatsgebonden risico (beperkingen oprichting (beperkt)kwetsbare objecten).

Daarnaast liggen buiten het plangebied nog een provinciale weg (N999) en waterweg (Eemskanaal) waarvan de zones omtrent de minder zelfredzame personen (respectievelijk 30 meter en 25 meter) ook binnen het plangebied liggen. Deze zones zijn eveneens voorzien van dezelfde specifieke regeling.

Ten slotte liggen in het plangebied een aantal aardgastransportleidingen en aardgascondensaatleidingen. Voor deze leidingen is de dubbelbestemming Leiding - Gas opgenomen met een belemmeringenstrook van 5 meter aan weerszijde van de leiding waarbinnen geen bebouwing is toegestaan (voor N-leidingen van de Gasunie is een zone van 4 m opgenomen, zie ook paragraaf 9.4.3).

Daarnaast geldt voor de aardgascondensaatleidingen dat de plaatsgebonden risicocontour (10^{-6}) buiten de belemmeringenstrook ligt. Voor deze stroken is een aanvullende regeling opgenomen, 'veiligheidszone - leiding', waarbinnen de oprichting van kwetsbare objecten is uitgesloten en beperkt kwetsbare objecten slechts onder voorwaarden zijn toegestaan.

De bouw van nieuwe windturbines is niet toegestaan, met uitzondering van miniwindturbines met een ashoogte van niet meer dan 15 meter. Deze zijn via een afwijking mogelijk (zie algemene afwijkingsregels).

1 1 . 3 . 1 0

Algemene regelingen

In het voorgaande zijn de verschillende bestemmingen benoemd die in het plangebied aanwezig zijn.

Naast de regelingen die specifiek gelden voor deze bestemmingen, inclusief alle bijbehorende afwijkingsmogelijkheden en wijzigingsbevoegdheden, zijn ook een aantal algemene regels in dit bestemmingsplan opgenomen, geldend voor alle bestemmingen.

Het betreft de artikelen Algemene afwijkingsregels, Algemene gebruiksregels, Algemene wijzigingsregels en Overige regels.

De Algemene afwijkingsregels voorzien in de mogelijkheid om, onder voorwaarden, een omgevingsvergunning aan te vragen voor onder andere antenne-masten, nutsgebouwen en windturbines. De oprichting van deze functies is niet specifiek aan een bestemming gekoppeld, dit is mogelijk in vrijwel alle bestemmingen.

In de Algemene gebruiksregels is aangegeven welke gebruiksmogelijkheden zijn toegestaan en verboden, voor zover het meerdere of alle bestemmingen betreft.

In de Algemene wijzigingsregels zijn wijzigingsmogelijkheden opgenomen die voor meerdere bestemmingen of in het algemeen gelden.

De Overige regels voorzien in een aantal bepalingen die altijd gelden, ongeacht de situatie; bij bouwwerken het in acht houden van de welstandscriteria uit de welstandsnota en de Monumentenwet ten behoeve van de bescherming van de rijksmonumenten.

Handhaving

12

Inleiding

Het voorliggend bestemmingsplan is een sturend instrument voor de ruimtelijke- en functionele inrichting van het buitengebied. Aan de hand van de in het bestemmingsplan opgenomen regels, worden voorgenumen activiteiten (waaronder bouwactiviteiten, uitvoeren van bepaalde werken en werkzaamheden en gebruik van gronden en gebouwen) getoetst. Door middel van het vergunningstelsel worden de regels toegepast in de fysieke situatie.

Handhaving heeft echter alleen zin als de noodzaak en het nut hiervan kunnen worden aangetoond, een grondige inventarisatie van de feitelijke situatie (grondgebruik en bebouwing) heeft plaatsgevonden en een draagvlak onder de betrokkenen kan worden verkregen voor het beleid.

Inventarisatie

Als eerste stap in het bestemmingsplanproces is een gebiedsinventarisatie uitgevoerd. Hierbij is gekeken naar het grondgebruik, de verschillende functies en de bebouwing, hetgeen uiteindelijk is weergegeven op de verbeelding. Door het geven van inspraakmogelijkheden, is de verbeelding gecontroleerd op onjuistheden. Een zo correct mogelijke verbeelding de procedure ingegaan.

Beleidskeuzen

De gemeente Loppersum heeft in dit bestemmingsplan heldere beleidskeuzen gemaakt.

Voorafgaand aan het bestemmingsplan is een Kadernota opgesteld die, op een grofmazige manier, het beleid verwoordt ten aanzien van verschillende thema's. In het voorliggend bestemmingsplan is dit beleid, waar nodig, uitgewerkt in juridische regelingen.

In de juridische onderdelen van het bestemmingsplan zijn tevens de regels uit het provinciaal beleid integraal opgenomen.

Inzet gemeentelijk apparaat

Een belangrijk aspect met betrekking tot handhaving is ook de tijd en inzet van de betrokken ambtenaren.

Aan de controle van het plan wordt binnen de interne organisatie inhoud gegeven door een aantal ambtenaren die zich met handhaving bezighoudt. Er is sprake van een continu handhavingsproces.

Economische uitvoerbaarheid

Dit plan heeft in de eerste plaats met name tot doel de bestaande situatie te actualiseren. De kosten voor het opstellen van dit plankomen voor rekening van de gemeente.

Nieuwe ontwikkelingen

In het plan wordt een aantal ontwikkelingsmogelijkheden geboden. Deze ontwikkelingen worden hoofdzakelijk mogelijk gemaakt door middel van het verlenen van omgevingsvergunning of het toepassen van een wijzigingsbevoegdheid. Het betreft in alle gevallen particulier initiatief waaraan in beginsel geen kosten voor de gemeente zijn verbonden, afgezien van kosten van het ambtelijk apparaat voor de begeleiding en toetsing van aanvragen. Deze laatste kosten worden door middel van leges gedekt.

Mochten er andere kosten zijn die op grond van artikel 6.13 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) dienen te worden verhaald, dan zal uitsluitend worden meegewerkt aan de afwijking van de regels of wijziging van het bestemmingsplan nadat een exploitatieovereenkomst is gesloten.

Planschadeovereenkomst

De enige kosten die verder uit dit plan kunnen voortvloeien, zijn planschadekosten. Deze zijn op voorhand niet uit te sluiten. De gemeente zal daarom bij elke aanvraag bezien of er planschade kan ontstaan. Indien dit het geval kan zijn, zal met de belanghebbende aanvrager een overeenkomst worden gesloten, zoals bedoeld in artikel 6.4a van de Wet ruimtelijke ordening.

Daarmee kan worden voorkomen dat de gemeenschap de planschadekosten moet betalen die worden gemaakt in het belang van de aanvrager.

Geen exploitatieplan

Gezien het vorenstaande is een exploitatieplan voor dit bestemmingsplan niet nodig. Mochten zich in de toekomst toch ontwikkelingen voordoen waarbij de gemeente kosten moet maken, dan zullen die uitsluitend onder de wijzigingsbevoegdheden vallen. Er zal dan eerst worden bezien of een kostenverhaalovereenkomst kan worden gesloten. In het uiterste geval kan worden overwogen om bij wijzigingsbevoegdheden een exploitatieplan vast te stellen. Dat is geen uitgangspunt en gezien de ontwikkelingsmogelijkheden niet de verwachting.

M a a t s c h a p p e l i j k e u i t v o e r b a a r h e i d

In het kader van inspraak en overleg is het voorontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd en verstuurd naar verscheidene overlegpartners.

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening is het voorontwerpbestemmingsplan naar verscheidene overlegpartners gestuurd en hebben de volgende overlegpartners een reactie op het plan gegeven:

- Provincie Groningen;
- Waterschap Noorderzijlvest;
- Gemeente Slochteren;
- Gemeente Bedum;
- Brandweer Regio Groningen.

Daarnaast heeft in de periode van 3 januari 2012 tot en met 13 februari 2012 het bestemmingsplan voor een ieder ter inzage gelegen in het gemeentehuis in Loppersum. Tevens is het plan op de gemeentelijke website en op www.ruimtelijkeplannen.nl geplaatst.

In deze periode hebben verscheidene personen en instanties een reactie op het plan gegeven.

Ten slotte hebben op 17 januari 2012 en 19 januari 2012 voorlichtings- en inspraakavonden plaatsgevonden.

De inspraak- en overlegreacties en de reacties die zijn gemaakt tijdens de inloopbijeenkomsten zijn samengevat en voorzien van een gemeentelijke beantwoording in de Nota overleg en inspraak bestemmingsplan Buitengebied Loppersum.

Deze nota is opgenomen in de bijlagen van dit bestemmingsplan, tezamen met de overlegreacties en (geanonimiseerde) inspraakreacties.